

Verslag over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2014

**Vlaamse
overheid**

Colofon

Samenstelling:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
College van regeringscommissarissen

Productcoördinatie en eindredactie:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
College van regeringscommissarissen

Verantwoordelijke uitgever:

Johan Dhondt, voorzitter college van regeringscommissarissen
Generaal Jacqueslaan 139, 1050 Brussel

Grafische vormgeving:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming
Afdeling Informatie en Communicatie
Yasmina Yahiaoui

Drukwerk:

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming: Copycenter

Wettelijk depot:

D/2015/3241/268

Copyright:

Niets uit deze publicatie mag worden gekopieerd of op een andere wijze worden verspreid zonder bronvermelding.

Inhoud

Inleiding

1 Algemene situering van het regeringscommissariaat	6
1.1 Samenstelling van het regeringscommissariaat	6
1.2 Het College van regeringscommissarissen	6
1.3 Doelstellingen 2014	7
1.3.1 Klachtenmanagement - opstellen van een leidraad	7
1.3.2 Controleopdracht - defiscalisering wetenschappelijk onderzoek	7
1.3.3 Ontwerp BVR hoger onderwijs inzake interne controle en single audit	8
1.3.4 Instellingen en het respect voor genderevenwicht: inventarisering en bewaking	8
1.3.5 De implementatie van de taalregeling	9
1.3.6 Rapporten college van regeringscommissarissen	10
1.3.7 BVR betreffende de IOF-middelen	10
1.3.8 Allocatiemodel hogescholen	10
2 Het toezicht	10
2.1 Visie en ambtsbevoegdheid.....	10
2.2 Taak in essentie	11
2.3 Concrete invulling van deze taak	11
2.4 Adviezen en standpunten	12
2.4.1 De regeringscommissarissen	12
2.4.2 Het College van regeringscommissarissen	25
2.5 Ad-hocopdrachten en thematische onderzoeken	28
2.5.1 De regeringscommissarissen	28
2.5.2 Het College van regeringscommissarissen	31
3 Meewerken aan de realisatie en uitvoering van het beleid	32
3.1 Adviezen	32
3.1.1 Regelgeving (algemeen)	32
3.1.2 Onderwijsdecreet XXIV	33
3.1.3 Onderwijsdecreet XXV	33
3.1.4 Wijzigende begrotingsbesluiten voor universiteiten en hogescholen	33
3.2 Parlementaire vragen	34
3.2.1 Revisoren en ESR	34
3.2.2 Werken na 65 jaar	34
3.2.3 Taaltests	34
3.2.4 Sociale toelage studentenvoorzieningen	34
3.2.5 Beroepsprocedure College van beroep inzake tucht	35
3.3 Sectoranalyse	35
4 Optimalisering van de dienstverlening via vereenvoudiging en planlastvermindering	36
4.1 Vereenvoudigingsdecreet	36
4.2 Ontwerp van BVR single audit	36
5 Beroepen en klachten	37
5.1 Beroepen	37
5.2 Klachten	37
5.2.1 Klachtenmanagement (leidraad)	37
5.2.2 Belangrijkste concrete klachten	38
6 Personeel en budget	40
6.1 Personeel	40
6.1.1 Personeelsbezetting op 31-12-2014	40
6.1.2 Personeelsbewegingen in 2014	40
6.1.3 Welzijnsbevraging bij het personeel	40
6.2 Budget	40
7 Interne werking	41
7.1 Verslag over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2013	41
7.2 Wijzigingen in het toezichtgebied	41
7.3 Nieuwe huisstijl	42
7.4 Gestructureerde samenwerking	42
7.5 Diversiteit	43
7.6 Vormings- uitwisseling- en teambuildingsactiviteiten	43
7.6.1 Vorming	43
7.6.2 Uitwisseling	43
7.6.3 Teambuilding	43
Bijlage	45

Inleiding

Op 25 juli 2014 legde een nieuwe Vlaamse Regering de eed af in het Vlaams Parlement. Mevrouw Hilde Crevits werd ingezworen als Vlaams minister van Onderwijs. Een nieuwe legislatuur van 5 jaar nam een aanvang.

Specifiek wat het hoger onderwijs betreft, werd met ingang van het academiejaar 2013-2014 de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten volledig gerealiseerd.

Op 21 maart 2014 zag het decreet tot aanpassing van enkele hogeronderwijsbepalingen, die de organisatie en controle van het hoger onderwijs faciliteren en de plan- en implementatielasten verminderen, gemeenzaam het vereenvoudigingsdecreet genoemd, het licht. Aan dit decreet dat zoals de benaming zegt gericht is op planlastvermindering en vereenvoudiging, werd in belangrijke mate bijgedragen door de regeringscommissarissen.

Ook in 2014 bleef het verzorgen van de continuïteit van het toezicht (het adviseren van begrotingen en jaarrekeningen, het bijwonen van en participeren aan talrijke bestuursvergaderingen en het onderzoeken en oplossen van probleemdossiers) de corebusiness van het regeringscommissariaat. Verder bleef het college van regeringscommissarissen actief meewerken aan het ontwerp-BVR inzake interne controle en audit en nam het op sommige momenten zelfs het voortouw. Hoewel de realisatie van het BVR trager verliep dan voorzien, werd het op 10 juli 2015 toch principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit BVR is de formele bekroning van het streven naar meer coördinatie en afspraken tussen de verschillende controleactoren. Dit alles diende ook het afgelopen jaar te gebeuren binnen de grenzen van een budgettair gereduceerde en dus gelimiteerde context. Een ander belangrijk regelgevend document dat wel nog in 2014 werd gepubliceerd, is het decreet betreffende het Onderwijs XXIV dat een aanzienlijk luik over het hoger onderwijs bevat.

Dit verslag rapporteert over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in het hoger onderwijs. In een eerste hoofdstuk wordt het regeringscommissariaat en zijn college van regeringscommissarissen kort gesitueerd en wordt ingegaan op de concrete gemeenschappelijke doelstellingen die de commissarissen zich in 2014 hadden gesteld. Hoofdstuk 2 zoekt in op het toezicht en geeft een opsomming van de belangrijkste adviezen en standpunten die de regeringscommissarissen het voorbije jaar zowel individueel als in collegeverband hebben geformuleerd. Het hoofdstuk bevat tevens een overzicht van de belangrijkste ad-hoc-taken en thematische onderzoeken die werden uitgevoerd. Een volgend hoofdstuk gaat in op de specifieke bijdragen van de commissarissen m.b.t. de realisatie en uitvoering van het beleid. De optimalisering van de dienstverlening (vereenvoudiging en initiatieven tot vermindering van de planlast) staat centraal in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 heeft het over beroepen en klachten. De laatste twee hoofdstukken hebben betrekking op het regeringscommissariaat zelf en gaan respectievelijk over het personeel, het budget en de eigen interne werking.

Ik wens iedereen uitdrukkelijk te bedanken die een bijdrage heeft geleverd bij de totstandkoming van dit rapport.

Johan Dhondt
Voorzitter college van regeringscommissarissen bij het hoger onderwijs

Brussel, september 2015

1 Algemene situering van het regeringscommissariaat

1.1 Samenstelling van het regeringcommissariaat

De controle of het toezicht op het hoger onderwijs vormt een dienstverleningspakket met een vrij autonoom statuut binnen het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (hierna AHOVOKS genoemd)¹. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de commissarissen van de Vlaamse Regering. Hun takenpakket vindt zijn basis in Titel 4. Toezicht, van de Codex Hoger Onderwijs van 20 december 2013 (hierna CHO genoemd). De regeringcommissarissen waken erover dat de hogeschool-, universiteits- en associatiebesturen geen beslissingen nemen die strijdig zijn met de wetgeving of die het financieel evenwicht van de instellingen in gevaar zouden brengen.

Er zijn 7 regeringcommissarissen, 4 voor de universiteiten (en associaties) en 3 voor de hogescholen. Hun respectieve diensten zijn verspreid over 6 vestigingsplaatsen. Er zijn commissariaten bij de universiteiten in Brussel, Gent en Antwerpen, en

commissariaten bij de hogescholen in Gent en Mechelen. De vestiging in Leuven huisvest zowel een commissariaat bij de universiteiten als één bij de hogescholen.

In de loop van de maand augustus 2014 verliet het regeringcommissariaat hogescholen (Mechelen) het gebouw aan de Tessestraat 4 in Mechelen en nam het zijn intrek in de Lange Ridderstraat 42, eveneens te Mechelen.

Als bijlage vindt de lezer een overzicht van de coördinaten + toezichtsentiteiten van de verschillende commissariaten op 31 december 2014.

Website van het regeringcommissariaat:
www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/regeringscommissariaat.

1.2 Het college van regeringcommissarissen

De 7 regeringcommissarissen vormen samen het college van regeringcommissarissen. Het voorzitterschap van het college wordt waargenomen volgens een beurtrol, afwisselend door één van de regeringcommissarissen bij de hogescholen en door één van de regeringcommissarissen bij de universiteiten. De duur van het voorzitterschap bedraagt twee jaar, maar het college kan beslissen om deze termijn te hernieuwen². Het college heeft eind 2012 meteen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Het voorzitterschap van de heer Johan Dhondt, dat reeds liep vanaf 1-1-2011, werd op 1-1-2013 voor de duur van twee jaar verlengd. Op de vergadering van 16 oktober 2014 heeft het college unaniem beslist om het mandaat van de heer Dhondt per 1-1-2015 nogmaals met twee jaar te verlengen, en dit ter wille van de continuïteit.

Decretaal is bepaald dat er jaarlijks minstens 6 colleges van regeringcommissarissen gehouden

moeten worden. In 2014 vonden er 7 formele collegevergaderingen plaats. Voor deze vergaderingen waaraan de voorzitter, de 6 overige regeringcommissarissen en de secretaris uiteraard deelnemen, worden er ook afgevaardigden van de diensten van de Vlaamse overheid die bevoegd zijn voor het hoger onderwijs en van de Vlaamse minister, bevoegd voor het hoger onderwijs, uitgenodigd. De collegevergadering van december werd tevens ten dele bijgewoond door mevrouw Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Onderwijs.

Daarnaast is het college ook informeel bijeengekomen, dit zijn dan enkel de regeringcommissarissen en de secretaris. Op dergelijke bijeenkomsten worden de formele colleges voorbereid.

Ten slotte waren er in 2014 op regelmatige basis ook informele vergaderingen of andere

vormen van informeel contact van hetzij de regeringcommissarissen bij de universiteiten, hetzij de regeringcommissarissen bij de hogescholen, meestal veeleer technisch van aard, specifiek voor de eigen sector en/of in voorbereiding van formele bijeenkomsten.

1.3 Doelstellingen 2014

In 2014 kregen de regeringcommissarissen 6 gemeenschappelijke doelstellingen toegewezen (1.3.1 t/m 1.3.6). Vier daarvan werden in ieder geval volledig gerealiseerd. Eén doelstelling (rond defiscalisering wetenschappelijk onderzoek) werd gerealiseerd door de regeringcommissarissen bij de hogescholen. De regeringcommissarissen bij de universiteiten hebben gelet op het toen lopende onderzoek van de BBI bij een privaatrechtelijke universiteit en bijhorend universitair ziekenhuis een afwachtende houding aangenomen. Bij de

Het college overweegt om in de toekomst ieder formeel college te laten voorafgaan door een korte informele bijeenkomst waarop het formeel college wordt voorbereid.

laatste doelstelling (rond single audit) lukte de realisatie niet helemaal omdat de belangrijkste randvoorwaarde (nog) niet werd vervuld. Niettemin is het college zijn afspraken ter zake nagekomen.

Daarnaast kregen de regeringcommissarissen bij de universiteiten (1.3.7), respectievelijk bij de hogescholen (1.3.8), ook nog een gemeenschappelijke doelstelling voor de eigen sector. Ook deze doelstellingen werden gerealiseerd.

1.3.1 Klachtenmanagement - opstellen van een leidraad

Volledige doelstelling: het voeren van een klachtenmanagement en daartoe een leidraad voor intern gebruik opstellen m.b.t. klachten die bij de regeringcommissarissen worden ingediend aangaande materies waarvoor zij bevoegd zijn.

In de schoot van het college van regeringcommissarissen werd een werkgroep opgericht die een praktische leidraad voor de klachtenbehandeling heeft opgesteld. Deze werkgroep bestond zowel uit commissarissen als uit medewerkers, werd voorgezeten door de voorzitter van het college en heeft een tweetal keren vergaderd.

Een definitief ontwerp van leidraad werd samen met een register waarin de concrete klachten ge-

registreerd kunnen worden, voorgelegd op het college van 19-6-2014. Op deze vergadering werden nog enkele laatste amendementen geformuleerd en verwerkt, en werd de leidraad definitief goedgekeurd.

Sinds 1-7-2014 is de leidraad van kracht en worden de klachten met een schematisch overzicht van hun behandeling in een register geregistreerd. Op 31 december 2014 waren dat er 10 sinds het register werd opgestart (zie ook punt 5.2). Het register wordt bijgehouden door de secretaris van het college.

Besluit: Deze doelstelling werd gerealiseerd.

1.3.2 Controleopdracht - defiscalisering wetenschappelijk onderzoek

Volledige doelstelling: een controleopdracht uitvoeren m.b.t. de defiscalisering van wetenschappelijk onderzoek in de hogeronderwijsinstellingen.

De problematiek van de defiscalisering m.b.t. wetenschappelijk onderzoek is nagenoeg op iedere vergadering van het college van regeringcommissarissen uitvoerig aan bod gekomen. Bedoeling

hiervan was uiteraard om een eenvormig standpunt in te nemen ten aanzien van alle knelpunten. De collegevergaderingen lenen zich inzonderheid hiertoe omdat er ook vertegenwoordigers van het kabinet en de administratie op aanwezig zijn.

Specifiek m.b.t. het nazicht van de desbetreffende lijsten van personeelsleden die op het integratie-

¹ AHOVOKS is sinds 1 juli 2015 de opvolger en het resultaat van een fusie tussen het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS) en het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV). Waar uitdrukkelijk naar een specifiek tijdstip in 2014 wordt verwezen, wordt nog de afkorting AHOVOS gebruikt.

² Artikel IV:122 van de CHO.

kader staan, werd er kortstondig een aparte werkgroep geformeerd bestaande uit commissarissen, medewerkers van de commissariaten en vertegenwoordigers van AHOVOS.

De regeringscommissarissen bij de hogescholen hebben zoals ieder jaar ook begin 2014 de naamlijsten van 2013-2014 die door de hogescholen als in aanmerking komend voor defiscalisering waren doorgegeven, op hun juistheid gecontroleerd en desgevallend gecorrigeerd.

De regeringscommissarissen bij de universiteiten hebben in de eerste plaats opgevolgd wat het resultaat zou zijn van de controle van BBI bij een privaatrechtelijke universiteit en het tot dezelfde rechtspersoon behorend universitair ziekenhuis. Men ging er verder van uit dat dit ook een impact zou hebben op de criteria die gehanteerd zouden worden voor de hogescholen. Bij het verstrijken van het jaar 2014 had het BBI haar bevindingen neergeschreven, maar beschikte de instelling nog over de mogelijkheid om op de opmerkingen te reageren. De bevoegde regeringscommissaris heeft

1.3.3 Ontwerp BVR hoger onderwijs inzake interne controle en single audit

Volledige doelstelling: Meewerken aan de realisatie van een ontwerp van BVR specifiek voor het onderwijs inzake interne controle en single audit en vervolgens aan de implementatie hiervan met als randvoorwaarde dat dit BVR er ook daadwerkelijk komt.

Vanuit het college is er ook in 2014 herhaaldelijk op aangedrongen om het ontwerp van BVR te re-activeren. Er zijn hierover ook contacten geweest met Rudi D'Hauwers, raadgever bij minister Turtelboom, en er is ook een bereidheid vastgesteld om

1.3.4 Instellingen en het respect voor genderevenwicht: inventarisering en bewaking

Volledige doelstelling: De inventarisering en in voorkomend geval bewaking van hoe de instellingen omgaan met het respect voor het genderevenwicht.

gevraagd op welke wijze universiteit en ziekenhuis gevolg zouden geven aan de bevindingen van BBI.

De FOD Financiën heeft ook een nazicht gedaan bij de hogescholen. Een door het college afgevaardigde commissaris en een medewerker hebben hierover een overleg gehad met een vertegenwoordiger van de FOD en in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van AHOVOS. De wijze waarop de controle bij de hogescholen gebeurt, werd daarbij omstandig toegelicht en de nodige voorbeelddocumenten werden aan de FOD bezorgd vanuit het regeringscommissariaat. Eind 2014 had de FOD Financiën zijn besluiten m.b.t. deze controle nog niet meegedeeld.

Besluit: Deze doelstelling werd gerealiseerd door de regeringscommissarissen bij de hogescholen. Gelet op het lopend onderzoek van de BBI bij een privaatrechtelijke universiteit en universitair ziekenhuis hebben de regeringscommissarissen bij de universiteiten een afwachtende houding aangenomen.

de realisatie van het BVR effectief opnieuw aan te pakken. Voorwaarde was wel dat het centraal register niet bij AHOVOS maar bij Financiën en Begroting zou berusten.

Besluit: Het college heeft actief meegewerkt aan het ontwerp-BVR inzake interne controle en single audit en op sommige momenten zelfs het voortouw genomen. Het BVR werd in 2014 nog niet goedgekeurd door de Vlaamse Regering, maar het college heeft zijn doelstelling gerealiseerd.

Regeringscommissarissen bij de hogescholen

Voor de inventarisering werd een sjabloon opgesteld. De regeringscommissarissen bij de hogescholen bepaalden in onderling overleg de organen en colleges die in de scope van het onderzoek werden betrokken.

Het sjabloon bevat per hogeschool een overzicht van de in aanmerking genomen bestuurs- en medezeggenschapsorganen (personeel, studenten) en de colleges van beroep inzake tucht en evaluatie, met informatie over juridische grondslag, de samenstelling van het orgaan, de eventuele decretale gendervoorwaarde en de feitelijke samenstelling van het orgaan of college volgens geslacht.

Ieder sjabloon bevat ook nog een bijlage met een nominatief overzicht van de leden van elk orgaan of college voor het academiejaar 2013-2014.

Alle inventarissen werden in 2014 afgewerkt.

De belangrijkste bevindingen werden samengevat in een rapport op geaggregeerd niveau voor alle hogescholen met inbegrip van de nodige aanbevelingen. De officiële versie werd pas op een college van regeringscommissarissen in het voorjaar van 2015 geagendeerd. Maar de ontwerpversie ervan werd reeds in 2014 opgemaakt.

Regeringscommissarissen bij de universiteiten

Er dient vooreerst op gewezen te worden dat de regeringscommissarissen in verschillende tussenkomsten uitvoerig bij de academische overheid hebben aangedrongen om werk te maken van een ernstig genderbeleid wat inmiddels inderdaad gaandeweg ingang in de universiteiten heeft gevonden. De in-

1.3.5 De implementatie van de taalregeling

Volledige doelstelling: Toezicht houden op de implementatie van de taalregeling (in het licht van de realisatiedeadline van februari 2015).

Er werd regelmatig een cijfermatige rapportering bezorgd aan minister, kabinet en administratie, namelijk bij het begin van de maanden januari (toestand 31-12-2013), juli (toestand 30 juni 2014) en november 2014 (toestand 31 oktober 2014).

Voor de rapportering m.b.t. 31 oktober werd

ventarisering en bewaking van hoe men er omgaat met het respect voor het genderevenwicht is bij de meeste universiteiten gebeurd via een genderactieplan dat volop geïmplementeerd wordt. De totstandkoming van deze genderplannen werd van nabij gevolgd en waar noodzakelijk ook bijgestuurd door de bevoegde regeringscommissaris en goedgekeurd op de geëigende bestuursvergaderingen (meestal in 2014).

Veelal vond het genderactieplan zijn vertaling naar een concreet implementatieplan voor de eerstvolgende jaren. De diensten bevoegd voor gender- en diversiteitsbeleid zorgden voor belangrijke informatie, tips en input voor de verschillende faculteiten en andere entiteiten binnen de respectieve universiteiten. Men mag stellen dat de diversiteitsaanpak verankerd is in de bestaande diversiteitsstructuur. Ook de implementatie van de genderplannen werd en wordt uiteraard verder opgevolgd door de bevoegde regeringscommissaris en zijn dienst. Wanneer er dossiers ter zake worden geagendeerd, ziet de commissaris hierop nauwlettend toe en wordt er door hem indien hij dit noodzakelijk acht, actie ondernomen. Dit heeft al meermaals geleid tot het intrekken of uitstellen van beslissingen of tot de hervorming van de ontwerpbesluiten.

Besluit: De doelstelling is gerealiseerd, maar verdient uiteraard verdere en blijvende opvolging.

een nieuw sjabloon ontwikkeld binnen de ad-hocwerkgroep en bekrachtigd door het college van regeringscommissarissen. Bedoeling hiervan was het vermijden van mogelijke interpretatieverschillen die naar aanleiding van het vorige sjabloon waren gerezen.

Voor de hogescholen gebeurde er een controle ter plaatse van de dossiers.

Besluit: Deze doelstelling werd gerealiseerd.

1.3.6 Rapporten college van regeringscommissarissen

Volledige doelstelling: De modernisering van het sectorverslag en van het rapport over de werking van de regeringscommissarissen.

Voor beide rapporten werd in 2014 nauw samengewerkt met de afdeling Informatie en Communicatie. Mevrouw Yasmina Yahiaoui, grafisch vormgever, zorgde voor een eigentijdse en frisse lay-out wat de presentatie van de rapporten

ongetwijfeld ten goede is gekomen.

Ook in 2015 wordt de samenwerking verder gezet. Er werden wel een beperkt aantal verbeterpunten gesignaleerd (timing, kolomopmaak, leesbaarheid cijfers).

Besluit: Deze doelstelling werd gerealiseerd.

1.3.7 BVR betreffende de IOF-middelen³

Volledige doelstelling: Meewerken aan de bijsturing van het BVR betreffende de IOF-middelen.

Er is inmiddels een nieuw BVR, goedgekeurd op 23 mei 2014 en in het staatsblad gepubliceerd op 11 september 2014, waarin diverse bepalingen van het

BVR van 29-5-2009 werden gewijzigd.

Via een aantal informele contacten werd hieraan meegewerkt door de voorzitter van het college.

Besluit: Deze doelstelling werd gerealiseerd.

1.3.8 Allocatiemodel hogescholen

Volledige doelstelling: Een analyse van het allocatiemodel bij de hogescholen (in het kader van de evaluatie van Deel III van de CHO van 20 december 2013 of het voormalige financieringsdecreet).

Nog tijdens de vorige legislatuur werd er door de commissarissen bij de hogescholen een uitvoerige oefening hier rond gedaan. In uitvoering van een concrete opdracht van de administrateur-generaal van AHOVOS (toen de heer Luc Jansegers) hebben zij een nota gemaakt met daarin per hogeschool

een beschrijvende analyse van het interne allocatiemodel. Naderhand is hierover evenwel geen inhoudelijke feedback meer gekomen vanuit het agentschap. Wel werd vanuit het departement beloofd dat de oefening zou worden meegenomen in het rapport over de evaluatie van het financieringsdecreet (wat inderdaad in 2015 is gebeurd).

Besluit: Deze doelstelling werd gerealiseerd.

2 Het toezicht

2.1 Visie en ambtsbevoegdheid

Het toezicht van de regeringscommissaris in het hoger onderwijs is gestoeld op het principe van het algemeen toezicht. Het single-auditprincipe wordt in dit algemeen toezicht geïntegreerd. Efficiëntie, slagkracht en de beperking van de planlast voor de gecontroleerde en de controlerende door permanente aandacht voor vereenvoudiging staan daarbij centraal.

Dit betekent niet dat het bijzonder en specifiek toezicht volledig uit het takenpakket van de regeringscommissaris verdwenen is, maar het is wel duidelijk ondergeschikt aan het algemeen toezicht.

Het toezichtgebied van de regeringscommissarissen valt samen met de ESR-consolidatiekring zoals bedoeld in artikel 4 van het Rekendecreet van 8 juli 2011⁴.

2.2 Taak in essentie

- Erop toezien dat de hogeronderwijsentiteit geen enkele beslissing neemt die strijdig is met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde.
- Erop toezien dat de hogeronderwijsentiteit geen enkele beslissing neemt die het financieel evenwicht van de entiteit in gevaar brengt.

- Bovendien kunnen aan de commissaris van de Vlaamse Regering binnen zijn decretaal omliggende opdrachten bijkomende controletaken worden toegewezen door de Vlaamse Regering⁵.

Regelgeving: CHO, artt. IV.99 en IV.110.

2.3 Concrete invulling van deze taak

Dit gebeurt o.m. via dagdagelijkse controles, de realisatie van gemeenschappelijke en individuele jaardoelstellingen, het vervullen van ad-hocopdrachten voor minister, kabinet en administratie en het beantwoorden van parlementaire vragen.

Daartoe worden alle relevante bestuursstukken gelezen en geanalyseerd, en desgevallend van commentaar voorzien. Bestuursvergaderingen worden zoveel mogelijk bijgewoond. Er wordt door de regeringscommissarissen, ieder voor de hem of haar toegewezen hogeronderwijsentiteiten, een analyse opgesteld en een advies verleend bij de begrotingen en jaarrekeningen. Deze adviezen worden eenmaal per jaar uitgebracht. Ook bij een begrotingswijziging wordt er meestal een kort advies opgesteld. Deze adviezen behandelen de rekenkundige correctheid van de cijfers, hun samenhang, de regelmatigheid van de ontvangsten en uitgaven en het financiële evenwicht. Dit toezicht beoogt het bevorderen van een gezonde financiële situatie bij de hogeronderwijsinstellingen en het bewaken van de continuïteit ervan zonder de autonomie van de instelling aan te tasten. Daarnaast wordt er advies verleend bij allerlei probleemdoelstellingen die kaderen in het hierboven aangehaalde toezicht.

Uiteraard nemen de regeringscommissarissen ook zelf initiatieven in het kader van de hun decretaal toegewezen toezichtopdracht. Ten slotte worden er ook klachten behandeld. In bepaalde gevallen kan dit nog binnen de decretaal voorziene beroepstermijnen. Wanneer dit niet meer mogelijk is, wordt de procedure zoals vastgelegd in de praktische leidraad klachtenbehandeling, goedgekeurd door het college van regeringscommissarissen op 19 juni 2014, toegepast.

Overeenkomstig de door hen uitgetekende visie hebben de regeringscommissarissen zich de jongste twee jaar in het bijzonder ingespannen om tot een formele invulling van het single-audit-principe te komen. Hiertoe namen zij het voortouw bij het opstellen van een ontwerp-BVR betreffende controle en single audit (universiteiten en hogescholen). Eind 2014 was er nog geen formeel besluit goedgekeurd, maar op 10 juli 2015 zou er wel een principiële goedkeuring volgen door de Vlaamse Regering.

Over al deze aangelegenheden wordt regelmatig gerapporteerd aan de minister, het kabinet en de administratie, hetzij individueel, hetzij via overleg op het college van regeringscommissarissen of ad-hocvergaderingen.

Belangrijkste regelgeving:

- CHO. Titel 3. Financiering van andere instellingen van hoger onderwijs en onderzoek Hoofdstuk 3. Evangelische Theologische Faculteit en Faculteit Protestantse Godgeleerdheid (art. III. 114. § 6).
- CHO. Titel 4. Toezicht. Hoofdstuk 1. Toezicht op de universiteiten (art. IV.95-105). Hoofdstuk 2. Toezicht op de hogescholen (art. IV.106-116). Hoofdstuk 3. Toezicht op de associaties (art. IV.118-120). Hoofdstuk 4. Toezicht op sommige instellingen voor postinitieel onderwijs (art. IV.121).
- BVR van 26-3-2004 inzake de organisatie van het toezicht op de associaties in het hoger onderwijs.

³ BVR van 29-5-2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de Interface-activiteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap.
⁴ Voluit: decreet houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof.

⁵ Deze passus is via het vereenvoudigingsdecreet van 21 maart 2014 ingevoegd en in werking getreden bij het begin van het academiejaar 2014-2015. De bepaling is in de plaats gekomen van 2 uitvoeringsbesluiten m.b.t. de lijst van de controletaken van de commissarissen (5-4-1995 voor de hogescholen en 5-9-2003 voor de universiteiten) welke werden opgeheven bij het begin van het academiejaar 2014-2015. De concretisering gebeurt thans hoofdzakelijk via de functiebeschrijvingen van de regeringscommissarissen.

2.4 Adviezen en standpunten

Hierna volgt een overzicht van de belangrijkste adviezen en standpunten van de regeringscommissarissen in 2014, hetzij individueel of met meerdere

commissarissen hetzij als voltallig college van regeringscommissarissen.

2.4.1 De regeringscommissarissen

2.4.1.1 Ten aanzien van de overheid

2.4.1.1.1 Bestuursaangelegenheden

1. Vervangingsfonds

Het reglement vervangingsfonds van een publiekrechtelijke universiteit werd grondig onder de loep genomen naar aanleiding van het verhaal van de Afgevaardigde van Financiën.

2. Veiligheidscommissie

De oprichting van een veiligheidscommissie met de bepaling van een specifiek mandaat van veiligheidsconsulent (punt op het bestuurscollege van een publiekrechtelijke universiteit) werd kritisch begeleid.

3. Ambtshalve geregistreerde instelling - beleidsplan

Een amtsshalve geregistreerde hogeronderwijsinstelling in het Antwerpse stelde in december 2013 in het kader van haar rapporteringsplicht het beleidsplan 2014-2018 voor aan de bevoegde Vlaamse ministers. Voor het financiële plan werd toen uitstel

verkregen gezien een aantal onbekende variabelen, zoals de relocatie van de instelling in samenhang met de integratie van academiserende opleidingen. De regeringscommissaris maakte voorbehoud bij een garantiestelling door een universiteit ter bijkomende financiering van de instelling en de financiële consequenties voor beide partijen. Daarnaast werd de financiële haalbaarheid van diverse projecten onderzocht en de impact op het bedrijfsresultaat bekeken.

4. Toezicht op de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen en op de UA.

Voorstel tot interpretatie van het amendement nr. 7 OD XXIII m.b.t. de problematiek lijst 2 integratiepersoneel, de bevorderingen van het ZAP van de Universiteit Antwerpen, het emeriti-beleid, de toepassing van good governance binnen de instellingen (...).

2.4.1.1.2 Financiële aangelegenheden

1. ESR

Een terugkerend zeer voor de universiteiten bij zowel de bespreking van de rekeningen als de begrotingen was ESR. In het kader van de bijeenkomsten die plaatsvonden met de betrokken toezichthouders en controle-instanties in het licht van de single audit kwam dit uitvoerig ter sprake. Een specifiek aandachtspunt was het probleem van ESR en investeringen door de universiteiten.

2. Celkrediet

De commissariaten bij de hogescholen hebben het bedrag van het celkrediet dat per hogeschool voor het komende begrotingsjaar gereserveerd diende te worden, aan AHOVOS doorgegeven.

Eens toegekend volgden de regeringscommissarissen (bij de hogescholen) de evolutie van het celkrediet per hogeschool en de jaarloonkosten betaald via AHOVOS op.

3. Werkingstoelage en sociale toelagen

Er werd per kwartaal advies verstrekt aan AHOVOS over het al dan niet vrijgeven van de werkingstoelage en sociale toelagen. De regeringscommissaris bewaakt de wettelijkheid van de beslissingen naast het financiële evenwicht binnen de hogeschool. Indien deze voorwaarden vervuld zijn, brengt de regeringscommissaris positief advies uit voor de vrijgave van voormelde toelagen.

4. Alternatief voor de verdeling van de "pot" kinderbijslag binnen de werkingsuitkeringen van de hogescholen

Het regeringscommissariaat stelde vast dat er geen samenhangende relatie is tussen wat de hogescholen bijkomend ontvangen door het toevoegen van de "pot" kinderbijslag aan de enveloppe en de individuele werkelijke meerkost per hogeschool door de individuele aanrekening van de kinderbijslag per hogeschool vanaf het boekjaar 2015. Er werd een scenario ontwikkeld waarbij er een rechtvaardiger herverdeling ontstaat zodat alle hogescholen hun deel in de solidariteit dragen en dus geen winst doen aan de herverdeling van het globale bedrag vanuit de kinderbijslag, zoals nu het geval

2.4.1.1.3 Personeelsaangelegenheden

1. Bediendenstatuut publiekrechtelijke hogescholen

De regeringscommissarissen rapporteerden aan de administratie over de meerkost als gevolg van de invoering van het algemeen bediendenstatuut aan de publiekrechtelijke hogescholen. Deze cijfers dienen als basis voor de berekening van de toelage die de betrokken hogescholen hiervoor vanuit AHOVOS ontvangen. Dit gebeurt jaarlijks in uitvoering van de afgesloten cao's. In de cao II hoger onderwijs van 12 december 2006 is er een engagement opgenomen dat de hogeronderwijsinstellingen vanaf 1 januari 2008 geen contracten met een arbeidersstatuut meer zullen afsluiten. De overheid voorziet voor de meerkost als gevolg van het gewaarborgd maandloon in een financiële

2.4.1.1.4 Wetenschappelijk onderzoek

Er werd gerapporteerd over wetenschapscommunicatie en het Open Universiteit Studiecentrum van een specifieke associatie.

2.4.1.2 Ten aanzien van de gecontroleerde entiteiten

2.4.1.2.1 Integratie

In de eerste helft van 2014 was de integratie van de hogeschoolopleidingen in de universiteiten vooral wat de overeenkomsten van een publiekrechtelijke universiteit met de in de integratie betrokken hogescholen betreft, een

is. Hiervoor werd er gewerkt met een gemiddelde meerkost per VTE benoemde en tijdelijke om tot een gemiddelde voor Vlaanderen te komen van de meerkost per soort VTE (81% T en 19% V). Het totaal van de deelenveloppe kinderbijslag werd dan verdeeld over respectievelijk het deel van de pot van 81% en het deel van de pot van 19% via het individuele aandeel van elke hogeschool in het geheel van alle tijdelijken, respectievelijk alle benoemden binnen het globale bedrag van 12.591.640 euro. Dit scenario werd niet gekozen omwille van het feit dat het een jaarlijkse inventarisatie met zich meebrengt van alle tijdelijke en benoemde VTE's per hogeschool op een bepaalde referentiedatum.

compensatie. In cao III van 10 december 2010 wordt het engagement uit cao II bevestigd en wordt de berekeningswijze voor de compensatie bepaald. Tot op heden werd dit engagement enkel door de publiekrechtelijke hogescholen uitgevoerd.

2. Kwartaalrapportering loonkosten en personeelsbewegingen

Opvolging van de kwartaalrapportering over de loonkosten en de personeelsbewegingen door de hogescholen. Jaarlijks onderhandelt het hogeschoolbestuur de personeelsformatie in het HOC. Deze opvolging heeft tot doel te bewaken dat de hogeschool haar engagementen inzake personeelsinzet dan ook zo veel als mogelijk nakomt.

aandachtspunt. In dit verband werd o.m. de rechtsfiguur van de terbeschikkingstelling in functie van de aftrekbaarheid van de BTW onderzocht. De overeenkomsten werden juridisch en financieel getoetst.

Opdat de problematiek van de overgang van de onroerende goederen een gunstige afloop zou kennen, heeft het bevoegde commissariaat in dit verband contact opgenomen met de betrokken hogescholen. Uiteindelijk kenden deze dossiers

2.4.1.2.2 Bestuursaangelegenheden

1. Bevoegdheidsdelegaties aan een universiteit

Ingevolge een reeks decreetale bepalingen wordt de volheid van handelings- en bestuursbevoegdheid bij een bepaalde publiekrechtelijke universiteit sinds 1 oktober 2013 bij de raad van bestuur gelegd en wordt aan de raad bijkomend een verregaande delegatiebevoegdheid verschaft. Om deze ingrijpende wijziging in de besluitvorming en bevoegdheidsverdeling grondig voor te bereiden werden meerdere werkgroepen in 2014 georganiseerd waarop de regeringscommissaris of zijn vertegenwoordiger werden uitgenodigd en actief betrokken waren om tot een gedragen voorstel te komen teneinde de controle- en toezichtfunctie van de regeringscommissaris consequent verder te blijven uitoefenen.

De raad van bestuur keurde het algemeen kader en de principes intussen principieel goed voor een aantal directies en zeer binnenkort volgen nog andere.

2. Goed bestuur

Veel tijd werd besteed aan de toetsing van de toepassing van goed bestuur in de instellingen. Wat een specifiek publiekrechtelijke universiteit betreft, werden alle reglementen aan dit onderzoek onderworpen. De schriftelijke neerslag van dit onderzoek werd aan de instelling overgemaakt voor commentaar. Een eerste vergadering hieromtrent vond reeds plaats.

3. Huishoudelijk reglement overkoepelende STUVO-raad en deelstuvoraden van een privaatrechtelijke universiteit

Door de integratie van de hogeschoolopleidingen is de bestaande Raad voor Studentenvoorzieningen van een bepaalde privaatrechtelijke universiteit afgeschaft en vervangen door een overkoepelende STUVO-raad van de universiteit (voor alle campussen van de universiteit) en verschillende deelstuvoraden per campus. Vanuit het regeringscommissariaat werd via intern overleg meegewerkt aan het opstellen van de nieuwe huishoudelijke re-

een gunstige afwikkeling.

De evaluatiereglementen voor het personeel op het integratiekader werden gescreend.

glementen voor deze overkoepelende STUVO-raad en de deelstuvorad.

4. Organiek Statuut voor de rechtspersoon van een privaatrechtelijke universiteit

De regeringscommissaris heeft m.b.t. de totstandkoming van dit statuut een reeks opmerkingen geformuleerd en aanpassingen en correcties gesuggereerd bij de ontwerp tekst. Deze hadden zowel betrekking op de leesbaarheid, de (juridische) duidelijkheid als de inhoudelijke consistentie van de tekst.

Alle opmerkingen en suggesties werden verwerkt in de definitieve versie van het Organiek Statuut dat in september 2014 werd goedgekeurd.

5. Reglement voor het Assisterend Academisch Personeel van een privaatrechtelijke universiteit

In het juridisch kader dient verwezen te worden naar de Codex Hoger Onderwijs. Hoewel de tekst van hoog niveau is, zal het werk moeten worden overgedaan om het reglement aan te passen aan het Organiek Statuut.

6. Vervanging van een AAP-lid (Algemene vergadering) en AAP-bestuurder (Raad van Bestuur) van een privaatrechtelijke universiteit

De regeringscommissaris adviseerde m.b.t. deze aangelegenheid op volgende wijze: Een onderscheid tussen 2 verschillende kwesties moet worden gemaakt:

1) M.b.t. het lidmaatschap van de vereniging: Artikel 5, 1, 3°, laatste lid, van de statuten, luidt als volgt: *"Het lidmaatschap van elk A-lid/AAP eindigt van rechtswege op het ogenblik dat voor het betrokken lid een vervanger wordt aangeduid door de Raad van Bestuur van de universiteit in kwestie."*

Artikel 6.4 van de statuten van deze universiteit bepaalt: *"Verlies van hoedanigheid. Het lidmaatschap van een lid dat van rechtswege tot de vereniging*

is toegetreden ingevolge een welbepaalde hoedanigheid, met name elk van de A-leden/ZAP, de A-leden/AAP, de A-leden/ATP, de A-leden/Studenten (...), eindigt niet van rechtswege op het ogenblik dat het betrokken lid de betrokken hoedanigheid verliest, zulks onverminderd het recht om een vervanger aan te duiden mits naleven van de aanduidingsprocedure binnen de betrokken aanstelling."

Hieruit volgt dat het lidmaatschap bij verlies van hoedanigheid – zoals in casu – van rechtswege eindigt op het ogenblik dat voor betrokkene een vervanger wordt aangeduid door de Raad van Bestuur van de universiteit.

2) M.b.t. het mandaat van bestuurder: Artikel 14, vierde lid, van de statuten, bepaalt: *"Het bestuursmandaat van een bestuurder die op voordracht van een welbepaalde subklasse van leden met een welbepaalde hoedanigheid als bestuurder werd benoemd, meer bepaald de bestuurders benoemd krachtens de artikelen 13.1, 2° t.e.m. 13.2, 2°, eindigt niet op het ogenblik dat de betrokken bestuurder de betrokken hoedanigheid verliest. Op dat ogenblik heeft de subklasse van leden op wier voordracht de betrokken bestuurder werd benoemd, het recht een algemene vergadering te zien samenroepen om te beraadslagen en te beslissen over het ontslag van de betrokken bestuurder en zijn vervanging door een nieuwe bestuurder die door de betrokken subklasse wordt voorgedragen."*

Hieruit volgt dat het niet noodzakelijk is dat de betrokkene zijn ontslag schriftelijk indient: de vervanging als bestuurder kan in voorliggend geval gebeuren op initiatief van de subklasse van leden waartoe hij behoorde.

7. Onbeperkte herverkiezing rector

De problematiek van de mogelijkheid tot onbeperkte herverkiezing van de rector aan een publiekrechtelijke universiteit en emeritaat werd grondig onderzocht.

8. Aanduiding bedrijfsrevisoren van een bijzonder universitair instituut

Het Organiek Statuut van de overkoepelende universiteit voorziet geen uitzonderingen. De jaarrekening van het bijzonder universitair instituut wordt ook door de universiteit goedgekeurd en bijgevolg zal de universiteit in de toekomst ook de bedrijfsrevisoren aanstellen. Dit geldt trouwens nu ook voor het Universitair Ziekenhuis.

9. Verzelfstandiging van een universitair ziekenhuis

In het regeerakkoord van de Vlaamse Regering voor 2014-2019 werd expliciet opgenomen dat er een drietal ziekenhuizen verzelfstandigd zullen worden. Vanuit één van deze ziekenhuizen werd hierover na overleg met de regeringscommissaris een brief gericht aan de minister-president en de vice-ministers-presidenten van de Vlaamse Regering. Op 22 september 2014 ontvingen de rector, de afgevaardigde bestuurder en de regeringscommissaris een antwoord van minister Turtelboom met de melding dat haar kabinetschef en de kabinetschef van minister Crevits hierover overleg pleegden. Daarbij werd afgesproken dat minister Crevits, als functioneel (voogdij)minister, de afgevaardigde bestuurder zou uitnodigen voor een overleg. Dit vond plaats op 28 oktober 2014 met als gesprekspartners de kabinetschef van minister Crevits, de heer Raf Suys, de afgevaardigde bestuurder en de regeringscommissaris. Er werden verschillende pistes onderzocht en besproken die helder werden uiteengezet in een nota van de heer Daniel Ketels, inspecteur-generaal van Financiën, in overleg met de regeringscommissaris. Er volgde nog een overleg in aanwezigheid van de regeringscommissaris en dit vormt nu de basis voor verdere gesprekken met de Vlaamse Regering die van nabij zullen worden opgevolgd door de regeringscommissaris.

10. Algemene Regeling medisch kaderpersoneel van een universitair ziekenhuis

De regeringscommissaris heeft talloze opmerkingen geformuleerd bij de Nieuwe Algemene Regeling van het medisch kaderpersoneel voor dit UZ, aangepast aan het nieuwe Organiek Statuut van de overkoepelende universiteit. De opmerkingen waren zowel van inhoudelijke, legistische als taalkundige aard.

11. Samenwerking universitair ziekenhuis en een ziekenhuis netwerk

De samenwerking tussen een universitair ziekenhuis en een ziekenhuis netwerk van dezelfde stad werd veelvuldig geagendeerd op bestuursvergaderingen van het ziekenhuis. De (ook financiële) beleidsvoering van het ziekenhuis en de defiscalisering van de universitaire ziekenhuizen wordt nauwgezet opgevolgd.

12. Privatisering

In het Belgisch Staatsblad verscheen op 28 april 2014 de akte tot oprichting van de Coöperatieve Venootschap met Beperkte Aansprakelijkheid

met als benaming "Centrum voor Stadsontwikkeling" door drie personeelsleden van een publiekrechtelijke universiteit. In de oprichtingsakte werd geen gewag gemaakt van de valorisatie van kennis en technologie ontwikkeld binnen de universiteit, noch was er sprake van een officiële medewerking door middel van overeenkomsten of contracten. De regeringscommissaris oordeelde dan ook dat de valorisatie geïnterpreteerd kan worden als schoolvoorbeeld van 'privatisering'.

13. Nieuwe naamgeving drie privaatrechtelijke hogescholen

Context

Drie privaatrechtelijke hogescholen vormen een personele unie: de samenstelling van hun Raden van bestuur is identiek. Inmiddels is gebleken dat een juridische fusie van deze drie instellingen financieel niet interessant is. Gelet op de grootte van de fusiehogeschool zou -na een overgangsperiode van vijf jaar - het sokkelbedrag immers kleiner worden dan de som van de sokkels van de aparte instellingen. Daarom is naderhand nog enkel een juridische fusie overwogen van twee van de drie hogescholen, vanaf 1/1/2016.

Inmiddels werd echter wel een organisatiestructuur uitgewerkt waarbij de drie juridische entiteiten opereren als één hogeschool. Deze nieuwe structuur zou volledig operationeel zijn tegen de start van het academiejaar 2015-2016. Hierbij hoorde ook een nieuwe "merknaam".

Eerste voorstel: "Benaming met daarin 'University College' (= in het enkelvoud gesteld)"

De regeringscommissaris formuleerde volgende bezwaren en opmerkingen in een nota voor het kabinet op 30 mei 2014:

1. De profilering naar de buitenwereld als één hogeschool terwijl er decretaal drie (en vanaf 1/1/2016 twee) hogescholen schuil achter gaan;
2. Het gebruik in de externe communicatie van de Engelstalige term "University College";
3. De problematiek van de verplichting opgelegd door artikel 11 van de vzw wet⁶;
4. De naam van de hogeschool op de diploma's.

De naamgeving werd ook besproken in de collegevergadering van 19 juni 2014 (zie ook punt 2.4.2.2.1). Concreet besliste het college het volgende:

1. Een samenwerkingsverband van hogescholen kan zich niet profileren als één hogeschool.
2. "University College" kan niet gebruikt worden

in de officiële benaming van een "hogeschool". Het begrip "University College" mag enkel gebruikt worden als vertaling van hogeschool (om er bv. in het buitenland naar te verwijzen).

3. Wanneer in de definitieve beslissing m.b.t. het bedoelde samenwerkingsverband geen rekening wordt gehouden met bovenvermelde opmerkingen zal dit tot een beroepschrift leiden van de regeringscommissaris.
4. Mocht er een andersluidende beslissing getroffen worden, zal de regeringscommissaris deze afoetsen bij kabinet en administratie.

Tweede voorstel: "Benaming beginnend met 'University Colleges (= in het meervoud gesteld)"

Door de toevoeging van een -s, wordt het een meervoud om te benadrukken dat onder deze "merknaam" meer dan één hogeschool opereert. Dit voorstel werd door de regeringscommissaris afgetoetst bij het kabinet van (toenmalig) Minister Pascal Smet en niet aanvaard op volgende grond: Het begrip 'University college' is decretaal vastgelegd als officiële vertaling van 'hogeschool' en is dan ook verbonden aan het begrip hogeschool. Dat impliceert bvb. dat een universiteit deze term niet kan gebruiken om bepaalde van haar eigen entiteiten (bvb. een campus) te benoemen.

De term university college (en het meervoud) kan gebruikt worden als vertaling van de term hogeschool/hogescholen. Een samenwerkingsverband van hogescholen is evenwel geen hogeschool op zich en dus is het niet correct om deze als "university college(s)" te vertalen.

Finale beslissing en goedkeuring door de Vlaamse Regering

De regeringscommissaris lichtte in een samenvattende nota van 4 september 2014 de nieuwe Vlaamse minister van Onderwijs Hilde Crevits in over de problematiek (en de voorgaanden ervan). Het overleg tussen partijen dat hierop volgde, resulteerde uiteindelijk in drie concrete naamswijzigingen van de individuele hogescholen, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 19 december 2014, respectievelijk 16 januari 2015: In de nieuwe officiële benamingen is finaal de term "university college" vervangen door het letterwoord "UC". Ook in de merknaam van het samenwerkingsverband is dat het geval. Daarbij is afgesproken dat "UC" wordt uitgesproken als "uu see" en niet als "joe sie".

14. Externe profilering van hogescholen in een personele unie

Een regeringscommissaris stelde vast dat de wijze van profilering op de website van twee hogescholen in een personele unie strijdig was met het artikel II.4 van de CHO. Dit artikel stelt dat alleen de instellingen vernoemd in artikel II.3. CHO aanspraak maken op de benaming hogeschool en zich als dusdanig kunnen doen kennen.

Op de website primeerde het samenwerkingsverband zodanig dat de individuele onderliggende hogescholen zelfs niet meer werden vernoemd op de startpagina. De regeringscommissaris verzocht hen om de website aan te passen zodat het voor elke gebruiker duidelijk is dat het een samenwerkingsverband betreft tussen twee juridisch verschillende rechtspersonen/ hogescholen. De studenten moeten op elk moment weten aan welke hogeschool ze les volgen, welke accreditaties deze al dan niet heeft behaald en welke instelling voor hoger onderwijs uiteindelijk het diploma zal afleveren.

15. Presentiegelden

De bevoegde regeringscommissaris attendeerde een publiekrechtelijke hogeschool er op dat het bedrag van het presentiegeld voor de externe leden van het auditcomité specifiek moet worden

2.4.1.2.3 Financiële aangelegenheden

1. Rekening van een privaatrechtelijke universiteit 2013

De regeringscommissaris heeft de volgende bedenkingen geformuleerd, wat niet belet dat zijn rapport over de rekeningen vrij gunstig is:

- Het is zeer positief dat de universiteit de strakke deadline van 15 april 2014 heeft gehaald.
- Het zeer imposante en transparante schema in de A3-factsheet is eveneens een positief punt.
- Positief is ook dat de actuele situatie van de universiteit enkel als gunstig omschreven kan worden. Men doet het zeer goed en is ver verwijderd van enige gevarenzone.
- Bij het vrij beschikbaar saldo stelt hij niettemin een knipperlicht vast. Dat saldo steeg in 2010 naar 94,6 miljoen EUR, maar is sindsdien gedaald tot 31,4 miljoen EUR. Er werd sinds 2010 dus voor meer dan 60 miljoen EUR saldi aangewend. Dit is een exponent van het gevoerde beleid, maar in een doemscenario zijn

vastgelegd door het inrichtingsorgaan indien men aan de leden een vergoeding wenst toe te kennen.

16. Vervanging bestuursmandaat/publicatie samenstelling Raad van Bestuur van een associatie

De statuten van de bedoelde associatie bepalen niet binnen welke termijn de Algemene Vergadering moet worden bijeengeroepen om te voorzien in de vervanging van een opengevallen bestuursmandaat.

Het staat de Raad van Bestuur dus vrij hetzij een bijzondere of buitengewone Algemene Vergadering bijeen te roepen om te voorzien in de vervanging hetzij de eerstvolgende jaarvergadering af te wachten die in de vervanging zal voorzien.

Alleszins zal aan de betrokken instelling c.q. de A-leden/ZAP, tijdig om een voordracht worden verzocht, conform de statuten.

Ten slotte wordt vastgesteld dat tot heden de nieuwe samenstelling van de Raad van Bestuur, zoals vastgelegd op 12 december 2013, nog niet in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Gelet op de rechtsgevolgen die de VZW-wet aan een dergelijke publicatie verbindt, mag hiermee niet getalmd worden.

met een lineaire prognose over een drietal jaar al deze saldi opgesoupeerd.

- Het taartdiagram in de factsheet toont dat 80% van de inkomsten louter overheidsfinanciering zijn via de 1ste, 2de en 3de geldstroom. De kleine daling ervan is een positieve evolutie, maar het niveau ligt nog steeds zeer hoog. Dit blijft een aandachtspunt voor de beleidsmakers van de universiteit in kwestie.

2. Begroting van een privaatrechtelijke universiteit 2015

De commissaris formuleerde enkele opmerkingen:

- De tabel met de geconsolideerde resultatenrekening 2015 toont 228 miljoen € aan geraamde bedrijfsopbrengsten tegenover 222 miljoen EUR in 2014. Dit plaatst het discours over "minder middelen" volgens hem in een juistere context.

⁶ Dit artikel stelt: "Alle akten, facturen, aankondigingen, bekendmakingen en andere stukken die uitgaan van verenigingen zonder winstoogmerk, vermelden de naam van de vereniging, onmiddellijk voorafgegaan of gevolgd door de woorden "vereniging zonder winstoogmerk" of door de afkorting "v.z.w.", en het adres van de zetel van de vereniging." In de aan de Raden van bestuur van 26 mei 2014 voorgestelde modellen van briefpapier was dit niet het geval.

- Het studierendement is een aandachtspunt. Voor de bachelors is het eigenlijk gestabiliseerd op 0,71, wat iets lager is dan bij de andere universiteiten. Het studierendement bij de masters daarentegen is echter tot een alarmerend peil gedaald. De commissaris meent dat daar echt iets aan gedaan moet worden en vraagt zich af of de aanwerving van twee personeelsleden om hieraan te remediëren wel voldoende is. Er is de laatste 4 à 5 jaar een daling geweest.
- De universiteit overschrijdt met 81% de 80/20-regel, maar dit is berekend op basis van de eigen methode die afwijkt van wat de minister heeft voorgeschreven. Rekening houdend met de ministeriële richtlijnen komt hij op 83,76%. De commissaris verklaart flexibel te zullen zijn en rekening te zullen houden met de bijzondere situatie.

2.4.1.2.4 Personeelsaangelegenheden

1. Reglement/CAO aan een privaatrechtelijke universiteit

Naar aanleiding van de onderhandelingen betreffende het "Reglement Onderwijzend Personeel" bij een privaatrechtelijke universiteit, kwam er vanuit de vakbond COC/LBC de vraag of het regeringscommissariaat akkoord ging met het vakbondsstandpunt dat de gevoerde onderhandelingen rond dit reglement enkel afgesloten konden worden met een CAO.

De vakbonden baseerden zich hiervoor op een restrictieve lezing van artikel V.67 en V.239 van de CHO, en stelden dat alleen bepaalde andere universiteiten het bestaan van een medezeggenschapsorgaan konden invoeren voor het vaststellen van regelingen en reglementen en dat de andere universiteiten alleen gebruik konden maken van een formeel afgesloten CAO.

Door het regeringscommissariaat werd het standpunt ingenomen dat de decretale verplichting tot het oprichten van een medezeggenschapsorgaan aan bepaalde universiteiten niet zo gelezen moet

3. Financieel verslag 2013 van een bijzonder universitair Instituut (met inbegrip van de jaarrekening 2013)

De regeringscommissaris heeft de volgende opmerkingen geformuleerd:

- Bij een viertal posten zijn er nog discrepanties tussen de tabellen en de teksten en in het erratum zit ook nog een speling op de cijfers. Daarenboven zijn er een aantal begrotingsoverschrijdingen, o.a. bij drie van de vier begrotingsposten. De voorkeur dient eraan te worden gegeven dat men deze tijdig opvolgt via een begrotingsaanpassing.
- Specifiek wat de rekening betreft: er wordt vermeld dat het instituut aan wetenschappelijke dienstverlening zonder contract doet, wat decretaal formeel verboden is. Het blijkt echter te gaan over een inkomst uit onderwijs. Een herclassificatie van deze inkomst zal dit oplossen. Het Nederlandstalige verslag, ten slotte, had aan de commissaris en de leden van de Raad van Bestuur moeten voorgelegd zijn binnen de voorgeschreven termijn van vijf vrije dagen vóór de vergadering.

worden dat alleen zij dit kunnen. Dergelijke restrictieve lezing zou onder de universiteiten kunnen leiden tot een ongelijke behandeling. Er werd geconcludeerd dat de universiteit in kwestie in dit soort aangelegenheden zelf kan kiezen tussen een reglement of een CAO.

2. Bevorderings- en benoemingsdossiers

Teneinde de controle van de personeelsdossiers naar aanleiding van de jaarlijkse bevorderings- en benoemingsrondes van het ZAP van een privaatrechtelijke universiteit te optimaliseren, heeft het regeringscommissariaat in nauw overleg met de personeelsdienst van deze universiteit enkele duidelijke afspraken, richtlijnen en aanbevelingen opgesteld zodat dit proces voor alle betrokkenen nog efficiënter en transparanter kan verlopen. Vanuit het regeringscommissariaat is een notitie opgesteld ten behoeve van de diverse Beoordelingscommissies, die de ingediende ZAP-dossiers moeten beoordelen en motiveren, en op basis waarvan de Bijzondere Academische Raad, de definitieve beslissing neemt. Deze notitie is voorwerp geweest van een inhoudelijke discussie in zowel het Ge-

meenschappelijk Bureau als de Academische Raad. In de notitie werd in grote mate aandacht gevraagd voor een afdoende motivering en dit voor zowel de negatieve als de positieve beslissingen. Ook het afwijken of wijzigen door de Bijzondere Groepsbesturen van beslissingen van de Beoordelingscommissies moet grondig gemotiveerd worden. Net zoals er duidelijk moet worden weergegeven op basis van welke criteria men een preselectie van de soms (zeer) talrijke kandidaten doorvoert.

In de beoordelingsdocumenten wordt meestal ook een passage opgenomen die niet zichtbaar is voor de kandidaat, maar wel gericht is aan de beoordelende academische overheid. Geconstateerd werd dat de echte motiveringen voor een positieve of negatieve beoordeling al te vaak in dat gedeelte werden opgenomen. Vanuit het regeringscommissariaat is aangedrongen een juiste afweging te maken tussen het voor de kandidaat zichtbare en niet-zichtbare gedeelte, vanuit het standpunt dat de kandidaat het recht heeft op de juiste en noodzakelijke informatie.

In de notitie werd ook de evaluatie van de tenure-track-mandaten onder de loep genomen. Daar de Academische Raad in zijn zitting van 15 juni 2009 hiertoe algemene en bijzondere criteria heeft uitgewerkt, is door het regeringscommissariaat benadrukt dat deze criteria, zowel de bijzondere als de algemene, het basisstramien moeten vormen voor zowel de tussentijdse als de definitieve evaluatie. Bij de tussentijdse evaluatie is dit belangrijk om de docent duidelijk te maken waar moet worden bijgestuurd en bij de definitieve evaluatie is dit belangrijk om de docent eventuele blijvende werkpunten onder de aandacht te brengen. In de praktijk gebeurde dit niet altijd consequent en werd de evaluatie veelal beperkt tot het luik onderzoek.

In de notitie wordt ook ingegaan op de taalvoorwaarden in de vacatures. Niet altijd even consequent wordt het tussen het Regeringscommissariaat en de personeelsdienst afgesproken sjabloon gehanteerd. Dit sjabloon moet eveneens gelden voor de BOFZAP-vacatures. Daarom wordt er ook door het regeringscommissariaat uitdrukkelijk gevraagd om ook in de benoemings- en bevorderingsdossiers de nodige aandacht te besteden aan deze taalvoorwaarden zodat die correct in de individuele aanstellings- en benoemingsbesluiten kunnen worden opgenomen.

Naar aanleiding van de integratie van het onderwijzend personeel werd vastgesteld dat de volledigheid van de aan de Bijzondere Academische Raad voorgelegde dossiers van het integrerend personeel niet altijd afdoende was. Ook al gaat het hier wellicht om een verschijnsel eigen aan de beginfase van de integratie, het regeringscommissariaat heeft dit toch aangestipt als een bijzonder aandachtspunt voor de toekomst.

3. Praktijkassistent versus ATP

De CHO voorziet in art V.53. de mogelijkheid voor de universiteiten om praktijkassistenten met een opdracht van ten minste 70% van een voltijdse opdracht die op 1 oktober 2013, 5 jaar of langer aangesteld zijn als praktijkassistent, zonder openbare vacature te rangschikken in een graad van het ATP ten laste van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap. Deze rangschikking is niet mogelijk zonder de instemming van het betrokken personeelslid.

Van deze mogelijkheid heeft een bepaalde privaatrechtelijke universiteit voor een dertigtal dossiers gebruik gemaakt. Deze overgang van praktijkassistent naar ATP gebeurde per individueel personeelsdossier in zeer nauw overleg tussen het regeringscommissariaat en de personeelsdienst.

4. Nevenactiviteiten Groep Biomedische wetenschappen en een privaatrechtelijke universiteit

Ook in 2014 heeft het regeringscommissariaat bijzondere aandacht besteed aan de opgave van de nevenactiviteiten van het AP van de universiteiten. De voorbije jaren werden de hiertoe opgestelde richtlijnen steeds verder verfijnd. Voor een bepaalde privaatrechtelijke universiteit heeft het regeringscommissariaat vorig jaar samengewerkt met het beleid van de groep Biomedische Wetenschappen om voor deze Groep een eigen "Huishoudelijk reglement nevenactiviteiten groep biomedische wetenschappen en UZ" op te stellen. Uiteindelijk werd het huishoudelijk reglement goedgekeurd door het Groepsbestuur en door het Bestuurscomité UZ.

5. Rangschikking OP3 in de ZAP-formatie van een privaatrechtelijke universiteit

Standpunt van de regeringscommissaris m.b.t. de gevallen die zich o.m. kunnen voordoen m.b.t. de integratie-operatie:

- Een persoon is enkel vastbenoemd OP-lid groep 3; hij wordt bij rangschikking, vast benoemd lid van het ZAP; in dit geval komt de eerste evaluatie luidens artikel 105, derde lid, “3 jaar na de eerste aanstelling (of na elke benoeming)” als lid van het ZAP;
- Een persoon is enkel tijdelijk OP-lid groep 3; in dit geval wordt hij, bij rangschikking, tijdelijk lid van het ZAP met uitzicht op vaste benoeming na een termijn van ten hoogste 3 jaar; deze termijn gaat in op 1 oktober 2013 en eindigt ten laatste op 30 september 2016; voorafgaand aan die vaste benoeming is er een evaluatie, dus in de loop van 2016.
- Een persoon is lid van het ZAP van de universiteit en OP-lid groep 3; in dit geval is hij uiteraard reeds onderworpen aan de decretale en reglementaire bepalingen die op het ZAP toepasselijk zijn; ook de bepalingen inzake de evaluatie zijn vanzelfsprekend op hem, lid zijnde van het ZAP, toepasselijk.

In het geval van een gecombineerde opdracht, zoals vermeld in het derde streepje, slaat de evaluatie na 3 jaar uiteraard op de initiële ZAP-aanstelling.

6. Aanstelling preventieadviseur

Luidens de vigerende bepalingen duidt de werkgever de preventieadviseur aan na voorafgaand akkoord van het Comité.

Dit voorafgaand akkoord van het Comité kan niet worden vervangen door een mededeling van de syndicale organisaties dat zij zich niet verzetten tegen het voorstel van de werkgever.

7. Overheveling

De overheveling van het vervangkader van de afdeling werking naar de afdeling patrimonium op een publiekrechtelijke universiteit werd kritisch begeleid.

8. Digitalisering workflow

Door de invoering van een specifiek email-adres worden de personeelsdossiers nu meer (bijna uitsluitend) op digitale wijze behandeld. De correspondentie met de personeelsdienst verloopt op die manier vlotter en efficiënter. De flow aan zowel ATP- als AP-dossiers kan op die manier sneller worden behandeld en de antwoorden vanuit het regeringscommissariaat verlopen gestroomlijnder. Dit heeft in 2014 wel wat overleg met de perso-

neelsdienst gevraagd om de juiste sjablonen af te stemmen.

9. Artikel V.138 CHO

Uit de toepassing van het artikel V.138 CHO vloeit voort dat er bij de “mutatie” met behoud van de benoeming tussen hogescholen nog steeds een vacantverklaring van de betreffende functie vereist is. Een werving in een vacante betrekking is immers slechts mogelijk na een openbare vacature. Dit artikel heeft het voordeel dat betrokkene – met het oog op het flexibel switchen tussen hogescholen – als hij/zij eenmaal geselecteerd is, direct als benoemd personeelslid kan worden overgenomen en dat hij/zij niet moet wachten om te worden benoemd. Op die manier behoudt betrokkene zijn rechtszekerheid voor o.a. zijn overheidspensioen en ziekteperioden. Indien de vacaturevoorwaarde hier niet zou gelden, zou de hele transparantie rond kwaliteitsvolle wervingen en personeelsverloop verdwijnen.

10. Interpretatie van de artikelen V.137, §2 (OP) en V.191, §2 (ATP) van de CHO

Er kunnen binnen dezelfde hogeschool geen opeenvolgende aanstellingen gegeven worden voor minder dan één academiejaar in hetzelfde vacante ambt. Een eenmalige afwijking voor minder dan één academiejaar biedt een oplossing voor de onmiddellijke behoefte van een hogeschool om onverwacht een vacante betrekking in te vullen. Indien men deze betrekking ook in het volgende academiejaar wenst te bestendigen, kan ze enkel worden ingevuld na een openbare vacature.

11. Opbouw van de respectieve personeelsdossiers in een fusiehogeschool

Met het oog op de administratieve ontlasting van de personeelsdienst van een fusiehogeschool werd in overleg met AHOVOS aan een hogeschool meegedeeld dat er voor benoemden geen nieuw benoemingsbesluit met de naam van de fusiehogeschool diende te worden opgemaakt.

12. Mandaten

De regeringscommissaris benadrukte dat de evaluatieverplichting ook geldt bij het uitoefenen van een mandaat. Een mandaat kan voltijds of deeltijds zijn. De evaluatie moet ook gebeuren voor het mandaat. Het mag immers geen manier zijn om onder de decretaal voorgeschreven evaluatie uit te

komen in geval een statutair personeelslid voltijds met een mandaat belast zou zijn.

Op de vraag van een hogeschool over wat er met het HOC moet worden besproken in het kader van de toekenning van mandaten adviseerde de regeringscommissaris dat alle maatregelen rond de organisatie van het werk, personeelsstatuut en personeelsformatie onderhandelingsmaterie vormen. De werkmiddelen die aan mandaten besteed worden, kunnen immers niet naar de basisverloning gaan waardoor ze in bepaalde gevallen belemmerend zouden kunnen werken voor een goede verdeling van het werk. Hieruit volgt dat het budget waarbinnen er mandaatvergoedingen kunnen worden toegekend bij voorkeur met het HOC wordt onderhandeld. Dit is ook aangewezen voor de procedure tot toekenning van de “structurele” mandaten zowel binnen het OP als het ATP daar dit meestal functies van blijvende aard betreft (vb. departementshoofd, opleidingshoofd, diensthoofd personeel, ...). Hierbij kunnen ook de selectiecriteria aan bod komen. Het HOC heeft geen medezeggenschap bij de beoordeling van het hogeschoolbestuur om al dan niet een mandaat in het leven te roepen. Dit blijft het voorrecht van het hogeschoolbestuur. Daarnaast geldt er over de andere (niet structurele) mandaten een informatieplicht naar het HOC.

13. Bijzondere procedure in geval van ontslag van een vakbondsafgevaardigde met een tijdelijke aanstelling

De regeringscommissaris bevestigde dat de regelgeving vastgelegd in het KB van 28 september 1984 tot uitvoering van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel van toepassing is bij het ontslag van een tijdelijk personeelslid met een mandaat als personeelsvertegenwoordiger in het HOC. Dit betekent dat het personeelslid bij ontslag een “beschermd statuut” geniet. De hogeschool dient, aldus de betrokkene, de vakorganisatie en de voorzitter van het HOC per aangevend schrijven op de hoogte te brengen van het ontslag wanneer dit niet kadert binnen de gevallen opgesomd in artikel 90 van voormeld besluit.

14. Gastprofessoren op de formatiedocumenten

De regeringscommissaris verduidelijkte de definitie van een gastprofessor. Vanaf het ogenblik dat

een personeelslid met een bediendencontract of met een contract als zelfstandige belast wordt met een opleidingsonderdeel, moet hij als gastprofessor worden aangemerkt. Dit geldt dus niet voor gast sprekers die bijvoorbeeld occasioneel een lezing geven. Al wie lesgeeft in een niet-statutair OP-ambt moet als gastprofessor worden benoemd, ongeacht de wijze van betaling van zijn loon via AHOVOKS of via het eigen sociaal secretariaat en op deze manier op de formatiedocumenten bij de VTE's buiten formatie worden opgenomen.

15. Cumulatie van een OP-opdracht aan een hogeschool met onderwijsactiviteiten in leerplichtonderwijs of onderwijs met beperkt leerplan

De regeringscommissaris verduidelijkte aan een hogeschool de regelgeving inzake het cumuleren van onderwijsactiviteiten. De cumulatie van een onderwijsopdracht over meer dan één onderwijsinstelling kan maximaal 120% bedragen zonder een afwijking aan te vragen voor wie een opdracht van meer dan 70% uitoefent aan een bepaalde hogeschool. Voor het deel dat (samengeteld) boven de 120% gaat, dient er in dat geval steeds een afwijking te worden aangevraagd. Voor de andere onderwijsniveaus wordt een opdracht aan een hogeschool niet langer als een cumulatie in het onderwijs beschouwd. In theorie kan iemand voor 170% worden betaald (100% in “onderwijs” aangevuld met 70% in een hogeschool) indien betrokkene er zou in slagen om alles wat van hem verwacht wordt qua prestaties en inzet ook daadwerkelijk te leveren.

16. Overname van een benoemd assistent

Op de vraag of een hogeschool een benoemd assistent kan overnemen hoewel het maximale benoemingspercentage voor assistenten binnen deze hogeschool al bereikt is, antwoordde de regeringscommissaris dat de benoemingsbeperking van 25% op het aantal assistenten ook in dit geval blijft gelden. Het “overnemen” van een benoemd assistent wanneer het eigen contingent bereikt is, kan geen omzeiling zijn van het bepaalde in artikel V.141, §2 van de CHO. Een benoemd personeelslid overnemen is ook iemand actief benoemen op de eigen formatie aangezien betrokkene voor de eerste keer in dienst treedt, maar dan direct als benoemde door overname.

2.4.1.2.5 Studentenaangelegenheden/Onderwijsaangelegenheden

1. Opleidingskosten 2014 van een privaatrechtelijke universiteit

De regeringscommissaris maakte de volgende opmerkingen:

Uit de lijst van de Opleidingskosten 2013 blijkt dat 78 studenten uit Kameroen het voorbereidingsprogramma voor de Master of Science in Management volgden. Uit de lijst van de Opleidingskosten 2014 blijkt dat slechts 24 studenten uit Kameroen effectief de Master of Science in Management volgen. Er zijn daarenboven nu reeds 97 studenten uit Kameroen die het voorbereidingsprogramma voor de Master of Science in Management volgen.

2. Buitenlandse studente wenst machtiging te bekomen om hier te verblijven

Een studente met een niet-Belgische nationaliteit wordt door de dienst Vreemdelingenzaken van de Federale Overheid aangemaand om een verbintenis tot tenlasteneming voor het academiejaar voor te leggen. Dit attest geldt als bewijs van voldoende middelen van bestaan (artikel 58 en 60, Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen) en moet worden voorgelegd om machtiging te verkrijgen om hier te verblijven tijdens haar studies. Een bankattest van de studente dat aantoont dat zij op een welbepaald ogenblik over een voldoende saldo beschikt, wordt niet aanvaard door de dienst Vreemdelingenzaken. De hogeschool vraagt of zij deze verbintenis tot tenlasteneming kan aangaan om zo een nuttig attest aan de student te kunnen verlenen. Deze tenlasteneming werd als volgt in de praktijk omgezet: de studente stort een voldoende bedrag op de rekening van de hogeschool, die gedurende het academiejaar regelmatig stortingen verricht op de rekening van de studente.

3. Eenmalige kosteloze vertaling diploma en diplomasupplement

De regeringscommissaris bevestigde dat een hogeschool kosteloos en éénmalig het diploma en het diplomasupplement ook in het Engels aan de verzoekende student dient te bezorgen.

4. Foutieve benaming op diploma

Op vraag van een Waalse collega-regeringscommissaris gaf een (Vlaams) regeringscommissaris advies over de gelijkstelling van een diploma van een CVO

met een Vlaams diploma secundair onderwijs. Naar aanleiding hiervan stelde de regeringscommissaris vast dat het betreffende diploma een foutieve benaming bevatte. De regeringscommissaris maakte dit dossier over aan de administratie die het betrokken CVO verzocht om dit recht te zetten. Naderhand kon de gelijkstelling worden bevestigd.

5. Doorrekenen van fotokopiekosten

Met het oog op de vereenvoudiging van de boekhoudkundige verwerking kunnen er slechts onder strikte voorwaarden bijkomende studiekosten op groepsniveau worden aangerekend i.p.v. aan elke individuele student. Deze bijkomende kosten moeten verantwoord worden binnen de opleiding en er dient een jaarlijkse afrekening aan de student per kostensoort te worden bezorgd. Ze kunnen ook forfaitair worden aangerekend op voorwaarde dat er een individuele afrekening per modeltraject wordt gemaakt die via de studentenraad wordt teruggekoppeld. De bijdrage kan in principe nooit de geleverde prestaties overschrijden. Indien dit bij uitzondering toch zou gebeuren, dan beslist de studentenraad over de aanwending van het eventuele positieve saldo (overdracht of terugbetaling).

6. Taalkeuzevak in een hogeschool

Vraagstellingen:

Studenten van de hogeschool van de derde/laatste studiefase van de lerarenopleiding (leraar Lager Onderwijs of Kleuteronderwijs), van een bepaalde campus, kunnen een taalkeuzevak in het programma invullen door het volgen van een taal cursus in een CVO. Op deze campus zijn er 2 CVO's die een talenaanbod aanreiken.

Een belanghebbende contacteerde de regeringscommissaris op 30 september 2014 met volgende vragen:

1. Mogen de studenten kiezen in welke CVO ze dit opleidingsonderdeel zullen volgen?
2. Betaalt de hogeschool rechtstreeks het inschrijvingsgeld aan het CVO?
3. Wat is het niveau van de taal vereist in het opleidingsonderdeel van de hogeschool?

De regeringscommissaris wierp zelf bijkomende vraag op:

4. Bestaat er geen dubbele financieringsstroom vanuit de overheid, nu de betrokken studenten zowel ingeschreven zijn in de hogeschool als in een CVO?

Antwoorden:

Na onderzoek antwoordde de regeringscommissaris op 17 oktober 2014 aan de vraagsteller:

1. De studenten zijn in principe vrij in de keuze van CVO. De hogeschool heeft hierover geen samenwerkingsakkoorden afgesloten met welk CVO dan ook.
2. Er gebeurt geen rechtstreekse betaling van inschrijvingsgeld aan het CVO door de hogeschool. De hogeschool betaalt een deel van het door de student aan het CVO betaalde inschrijvingsgeld, terug aan de student.
3. Wat het niveau van de taal cursus betreft, is er niet direct een probleem: volgens de ECTS fiche volstaat een elementair niveau. De commissaris heeft er op aangedrongen dat dit naar volgend academiejaar toe omschreven wordt in termen van het ERK (B1 of B2 allicht).

Financiering:

Wat de problematiek van de dubbele financiering

2.4.1.2.6 Taalregeling

Het voorbije jaar hebben de regeringscommissariaten intens samengewerkt met de personeelsdiensten van de instellingen wat het taaldossier betreft. Daar een bepaalde privaatrechtelijke universiteit vrij snel overging tot een eigen uitgewerkte methode voor het bepalen van het vereiste taalniveau, werd ook hier intens overlegd om tot een duidelijk

2.4.1.2.7 Wetenschappelijk onderzoek

1. Reglementen wetenschappelijk onderzoek

De reglementen met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek van een publiekrechtelijke universiteit werden getoetst. De opmerkingen van het commissariaat werden gecommuniceerd aan de instelling. Deze opmerkingen werden meegenomen bij de redactie van nieuwe reglementen met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek alsook het opstellen van het Strategisch Beleidsplan BOF van de desbetreffende universiteit. Op kantoor werd reeds een aanvang genomen met de analyse van de overige reglementen van de universiteit. Het onderzoek naar de zorgvuldige toepassing van interne reglementering bij de nieuwe geïntegreerde faculteiten aan deze universiteit en de controle van de toepassing van het subsidiariteitsprincipe en de delegatieregeling bij de faculteiten werd reeds afgerond.

betreft, was er tot dusver wel degelijk een dubbele financiering: voor het geslaagde opleidingsonderdeel was er outputfinanciering in het hoger onderwijs en in het CVO telde de inschrijving mee in de berekening van de lesuren-cursist⁷, en dus van de jaarlijkse puntenenveloppe van het CVO.

Ingevolge de interventie van de regeringscommissaris zou dit voor het lopend academiejaar (2014-2015) opgelost worden door voor het (in juni 2015) behaalde CVO-attest op dat ogenblik een EVK toe te kennen. Er ontstaat immers geen (output)financiering in het hoger onderwijs, wanneer het behaalde getuigschrift van het CVO (door de student die geslaagd is voor het taalvak aan het CVO) door de hogeschool administratief wordt verwerkt als een "EVK" (Elders verworven kwalificatie).

Vanaf volgend academiejaar wordt een structurele oplossing uitgewerkt.

onderbouwd standpunt te komen. Het regeringscommissariaat bleef kritisch, maar uiteindelijk werd de methode extern geaccrediteerd. Het grote aantal betrokken personeelsdossiers noopte verder tot een intens overleg met de personeelsdienst. De instellingen hielden de commissariaten goed op de hoogte van alle evoluties ter zake.

2. Leerstoel onderzoek: "Chair International and European Data Privacy and Security Law"

De bevoegde regeringscommissaris kreeg van het advies, dat reeds enkele dagen vóór de vergadering van de Raad van Bestuur (van een privaatrechtelijke universiteit) werd uitgebracht, in de toekomst graag een schriftelijke neerslag. Hij stelde vast dat er enkel een Engelstalige tekst voorlag en dat er (opnieuw) verwezen werd naar het reglement van 2004 dat echter niet werd gevolgd. De overeenkomst vermeldde geen overhead, geen voorwaarden voor publicaties en communicatie, enz. Het ging volgens de commissaris dan ook eerder om een embryonaal document dat nog niet kon beogen de uitvoering te zijn van het intern leerstoelreglement.

⁷ Het resultaat van de vermenigvuldiging van het aantal lestijden van een module met het aantal financierbare of subsidieerbare cursisten (cfr. art.2, 4° BVR betreffende het volwassenonderwijs van 21 september 2007).

3. Strategisch beleidsplan

De stand van zaken met betrekking tot het strategisch beleidsplan en het BOF-reglement wat principes van goed bestuur betreft naar aanleiding van het schrijven van EWI aan een publiekrechtelijke universiteit, werd in kaart gebracht.

2.4.1.2.8 Overheidsopdrachten

1. Overheidsopdrachtenwetgeving

De regeringscommissaris wees naar aanleiding van een casus op de volgende relevante bepalingen uit de overheidsopdrachtenwet van 15 juni 2006:

“ Art. 8.§ 1. Onverminderd de toepassing van andere verbodsbepalingen die voortvloeien uit een wet, een decreet, een ordonnantie, een reglement of statuut, is het elke ambtenaar, openbare gezagsdrager of ieder ander persoon die op welke wijze ook aan de aanbestedende overheid verbonden is, verboden, op welke wijze ook, rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen bij de “plaatsing” en de uitvoering van een overheidsopdracht zodra hij daardoor, persoonlijk of via een tussenpersoon, zou kunnen terechtkomen in een toestand van belangenvermenging met een kandidaat of inschrijver.

§ 2. Deze belangenvermenging wordt alleszins vermoed te bestaan :

1° zodra de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in § 1, bloed- of aanverwant is in de rechte lijn tot de derde graad en in de zijlijn tot de vierde graad of in geval van wettelijke samenwoning, met een van de kandidaten of inschrijvers of met ieder ander natuurlijk persoon die voor rekening van een van hen een directie- of beheersbevoegdheid uitoefent;

2° indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon bedoeld in § 1 zelf of via een tussenpersoon eigenaar, mede-eigenaar of werkend vennoot is van één van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen dan wel in rechte of in feite, zelf of via een tussenpersoon, een directie- of beheersbevoegdheid uitoefent.

De ambtenaar, de openbare gezagsdrager of de natuurlijke persoon die zich in een van deze toestanden bevindt, is verplicht zichzelf te wraken.

§ 3. Indien de ambtenaar, de openbare gezagsdrager, de natuurlijke persoon of rechtspersoon bedoeld in § 1, zelf of via een tussenpersoon, een of meer aandelen of deelbewijzen ter waarde van ten minste vijf percent van het maatschap

4. Vermogensrechten/vindingen

De vermogensrechten op vindingen bij een publiekrechtelijke universiteit werden onderzocht.

pelijk kapitaal van een van de kandiderende of inschrijvende ondernemingen bezit, is hij verplicht de aanbestedende overheid daarvan in kennis te stellen.”

Het is vanzelfsprekend dat de universiteit onmiddellijk onderzoekt of deze verbodsbepalingen integraal worden gerespecteerd.

Hierbij benadrukte de regeringscommissaris dat hij uiteraard, in de huidige stand van zaken, geen standpunt innam. Evenwel wenste hij onverwijld op de hoogte te worden gebracht van het resultaat van het onderzoek van de universiteit.

2. Overheidsopdrachten - opvragen van attesten die via elektronische middelen kosteloos toegankelijk zijn

Naar aanleiding van een onderzoek van het Rekenhof naar de toepassing van de wetgeving Overheidsopdrachten door de Vlaamse hogescholen werd een privaatrechtelijke universiteit herinnerd aan artikel 60, §1 van het KB plaatsingen overheidsopdrachten klassieke sectoren van 15 juli 2011.

Dit artikel bepaalt:

“De aanbestedende overheid die via elektronische middelen kosteloos toegang heeft tot de inlichtingen of documenten uitgaande van overheidsinstanties die haar in staat stellen de in artikel 58, § 1, bedoelde situatie van de betrokken kandidaten of inschrijvers na te gaan, stelt laatstgenoemden ervan vrij de in die artikelen bedoelde inlichtingen mee te delen of documenten voor te leggen.”

De universiteit werd door het regeringscommissariaat gewezen op de tool Telemarc die door de Dienst Administratieve Vereenvoudiging werd ontwikkeld om onder meer universiteiten toegang te geven tot volgende documenten:

- de jaarrekeningen ingediend bij de Nationale Bank;
- het attest van aangifte en van betaling van de sociale zekerheidsbijdragen van de RSZ;
- het attest van BTW-plichtigheid (FOD Financiën);

- het attest fiscale schulden (FOD Financiën);
- de erkenning der aannemers van werken (FOD Economie);
- de juridische situatie van de ondernemingen (niet-faillissement of soortgelijke situatie) bij de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Naar aanleiding van dit schrijven nam de universiteit contact op met de Dienst Administratieve Vereenvoudiging. Hieruit is echter gebleken dat de toegang tot deze tool niet onmiddellijk realiseerbaar is. De Dienst Administratieve Vereenvoudiging zal de universiteit contacteren wanneer het gebruik van dit systeem bij de universiteit mogelijk is.

3. Goedkeuring van een handelsovereenkomst van een universitair ziekenhuis

De regeringscommissaris deed bij het desbetreffende voorstel de volgende suggesties:

- het is wenselijk de verschillende bepalingen te nummeren, artikelsgewijs bijvoorbeeld;
- de coherentie tussen een aantal bepalingen is niet zo duidelijk; zo wordt, enerzijds, uitdrukkelijk bepaald dat “in de huurprijs de algemene gemeenschappelijke kosten van het gebouw begrepen zijn”, terwijl, anderzijds gestipuleerd wordt dat “deze lasten onder andere een proportionele deelname in de kosten behelzen”;
- is het werkelijk de bedoeling dat de lasten van elektriciteit, airconditioning en water ten laste van het ziekenhuis in kwestie vallen, zonder enige beperking? Deze kosten blijken immers, volgens de tekst van het ontwerp, inbegrepen te zijn in de huurprijs. Evenzo vallen de abonnementskosten van water, elektriciteit, gas, telefoon, radio en teledistributie en de daaraan gerelateerde kosten, zoals verbruik en voor-schotten, ten laste van de verhuurder, dit is het universitair ziekenhuis.

Op al deze suggesties werd door het UZ in kwestie ingegaan.

2.4.2 Het College van regeringscommissarissen

2.4.2.1 Toezicht bij de universiteiten - regeringscommissarissen/afgevaardigde van Financiën

Met verwijzing naar artikel IV.105 van de CHO stelde het college vast dat de opdracht van de afgevaardigde van Financiën in samenwerking met de regeringscommissaris moet gebeuren en enkel handelingen die een budgettaire of financiële weerslag hebben, mag betreffen.

Meer concreet met betrekking tot het schrijven van

4. Bijbestelling van een externe begeleider (coördinatie en renovatie spoedgevallen) van een universitair ziekenhuis

De regeringscommissaris nam het volgende standpunt in:

- 1. de initiële overheidsopdracht werd gegund via de onderhandelingsprocedure op grond van de “dwingende spoed”; 2. de opdracht had betrekking op “projectleiding voor opvolging bouwproject spoedgevallen”; 3. de initiële gunning betreft een bedrag van 79.920 EUR, exclusief BTW;
- uit de verstrekte informatie blijkt dat de eigenlijke, welomlijnde opdracht nog geen einde heeft genomen en dat het voornoemde bedrag enkel betrekking heeft op de uitvoering van de opdracht tijdens het jaar 2013;
- aangezien de opdracht in werkelijkheid nog niet werd afgewerkt, hoeft er geen nieuwe procedure te worden opgestart;
- verder wordt meegedeeld dat er voldoende krediet voor deze specifieke opdracht in de begroting 2014 werd voorzien;
- rekening houdend met al deze elementen mag de opdracht integraal – onder de geldende voorwaarden – worden afgewerkt en aldus ook betaald;
- teneinde voortaan elk misverstand en elke verwarring te vermijden, zal voor dergelijke opdrachten de libellering alleszins moeten worden verfijnd.

5. Digitalisering workflow

Naar analogie van de invoering van een specifiek email-adres voor de personeelsdossiers is er ook voor de behandeling van de overheidsopdrachten een project in de steigers gezet waardoor de dossiers op termijn meer (bijna uitsluitend) op digitale wijze behandeld zullen kunnen worden.

2.4.2.2 Bestuursaangelegenheden

2.4.2.2.1 Samenwerkingsverband hogescholen

Een samenwerkingsverband van hogescholen kan zich niet profileren als één hogeschool.

Het voluit gebruiken van de term University College kan niet in de officiële benaming van een hogeschool. University College mag enkel gebruikt

worden als vertaling van het begrip hogeschool (cfr. art. 11.4 tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs). De regelgever heeft dit naderhand bevestigd door in het desbetreffende BVR in de Nederlandse benaming van de hogescholen in kwestie enkel het gebruik van UC mogelijk te maken.

2.4.2.3 Financiële aangelegenheden

2.4.2.3.1 Begrotingswijzigingen

Wanneer een universiteit (of een hogeschool) een begrotingswijziging voorlegt die in de lijn ligt van de initiële begroting dient de regeringscommissaris geen nieuw advies te geven. Wanneer het om

fundamentele wijzigingen of fouten gaat, dient er wel een nieuw advies te worden gegeven, zeker nu ESR ook voor de hogeronderwijsinstellingen is ingevoerd.

2.4.2.3.2 Begrotingen 2015 en meerjarenbegrotingen 2016-2019

Het jaar 2015 is een jaar van besparingen en de daarop volgende jaren zullen dat naar alle waarschijnlijkheid ook zijn. De door het kabinet aan de regeringscommissarissen gevraagde flexibiliteit naar hun advies bij de begrotingen 2015 toe (deadlines, 80(85)-20(15) norm,...) wordt het best daadwerkelijk ondersteund vanuit de overheid. Dit standpunt van het kabinet werd uitgebreid door AHOVOS en het kabinet zelf toegelicht op een college van regeringscommissarissen. Wat specifiek de 80(85)-20(15) norm betreft, was het college het erover eens dat de invulling daarvan niet meer aan

gepast is aan de huidige realiteit. O.m. in het licht van de besparingen wordt het almaar moeilijker om deze norm te respecteren. Wel bleek er in 2014 nog geen eensgezindheid over de wijze waarop er een aanpassing dient te gebeuren. De standpunten daarover varieerden van de afschaffing ervan over de aanpassing van enkele items binnen teller en/of noemer van de norm tot het overschakelen naar een alternatieve "economische" loonnorm (dit laatste vooral verdedigd door de commissarissen bij de hogescholen).

2.4.2.3.3 ESR en associaties

Hoewel dit aanvankelijk niet zo leek, is het college tot de bevinding gekomen dat ESR wel degelijk ook van toepassing is op de associaties.

2.4.2.4 Personeel

2.4.2.4.1 Wijzigingen integratielijsten en lijsten van niet eenduidig toewijsbaar personeel

Zoals bepaald in artt.V.210 laatste lid en V.221 laatste lid van de CHO bestaat er een decretale mogelijkheid om na 1-2-2013 nog wijzigingen aan te brengen aan de integratielijsten en de lijsten van niet eenduidig toewijsbaar personeel zoals bedoeld in de artt. V.209 respectievelijk V.219 van

de CHO. Het college betwijfelde of de instellingen voldoende op de hoogte waren van deze mogelijkheid en adviseerde daarom dat er vanuit AHOVOS hierover nog een communicatie naar de instellingen zou gaan.

AHOVOS heeft daarop een procedure uitgewerkt m.b.t. deze lijsten en ze zelf herwerkt. Ieder jaar zal er een update van deze lijsten aan de regeringscommissarissen worden bezorgd.

2.4.2.5 Studentenaangelegenheden/onderwijsaangelegenheden

2.4.2.5.1 Beleidsplannen studentenvoorzieningen

Het feit dat de begrotingen van de universiteiten wanneer ze zowel van de regeringscommissaris als van de afgevaardigde van Financiën een gunstig advies ontvangen de facto goedgekeurd zijn (cfr. art. IV.13 Codex Hoger Onderwijs) betekent niet dat de beleidsplannen voor de studentenvoorzieningen meteen impliciet ook goedgekeurd zijn. Art. IV.43 van de Codex Hoger Onderwijs voorziet immers een schriftelijke betekening van de goedkeu

ring ervan door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs. Dit is trouwens ook het standpunt van het Rekenhof.

Het college erkende wel dat het schrappen van deze bepaling een vorm van administratieve vereenvoudiging zou zijn. Het zou daarom in de loop van het volgende jaar een voorstel daartoe bij de minister indienen.

2.4.2.5.2 HBO5-cursisten en toegang tot sociale voorzieningen + lidmaatschap stuvoraad

Het college formuleerde het volgende standpunt: Op dit ogenblik wordt er een budget toegekend voor het samenwerkingsverband tussen hogescholen en HBO5-opleidingen, maar niet voor de studentenvoorzieningen voor deze opleidingen.

deze kunnen ook participeren aan de stuvoraden, maar dit kan momenteel niet opgelegd worden, gelet op het feit dat er nog geen bijkomende financiering is.

De sociale voorzieningen van de hogescholen kunnen opengesteld worden voor deze cursisten en

Wanneer er wel bijkomende financiering zal zijn, lijkt het uiteraard evident dat de studentenvoorzieningen ook mee uitgerold worden naar HBO5-cursisten.

2.4.2.6 Wetenschappelijk onderzoek

2.4.2.6.1 Defiscalisering

- Wat de in aanmerking komende personeels-categorieën betreft, is het college van oordeel dat de hieronder opgesomde personeels-categorieën alleszins beschouwd kunnen worden als in aanmerking komend voor de defiscalisering:
 - > de assistenten, doctor-assistenten en het vastbenoemd wetenschappelijk personeel ten laste van de werkingsuitkeringen;
 - > de onderzoekers ten laste van het Bijzonder Onderzoeksfonds;
 - > de onderzoekers ten laste van externe financiering.
- Een ander issue betrof het minimaal opdrachtpercentage inzake onderzoek dat een personeelslid dient te hebben om in aanmerking te komen voor defiscalisering. Een schrijven van toenmalig Vlaams minister van Financiën, Koen Geens, voorzag in drie mogelijkheden:
 - > beneden een onderzoekopdracht van 20% is er geen defiscalisering mogelijk;

- > van 20% tot 50% onderzoekopdracht is er een proportionele terugstorting van bedrijfsvoorheffing (uitwijkmogelijkheid voor de hogescholen);
- > vanaf 50% is er de regulier voorziene terugstorting van 80%.

Het college ging er sowieso vanuit dat een opdrachtpercentage van 50% eigenlijk de norm moet zijn, in ieder geval al voor de universiteiten. Bovendien diende te worden vastgesteld dat de hierboven aangehaalde uitwijkmogelijkheid voor de hogescholen louter theoretisch en dode letter blijft aangezien het wettensysteem van Onderwijs de codering van een proportionele terugstorting niet toelaat.

Daarnaast vroeg het college uitdrukkelijk bijzondere aandacht voor de defiscalisering bij de universitaire ziekenhuizen waaraan tot dan toe minder aandacht werd besteed. Het college waarschuwde ervoor dat wellicht niet al deze ziekenhuizen de hierboven aangehaalde 50% norm toepassen⁸.

⁸ Dit zou bevestigd worden in het onderzoek dat de BBI later op het jaar in één van de universitaire ziekenhuizen zou voeren.

Het college vond duidelijke argumentatie in het antwoord op een parlementaire vraag van toenmalig minister van Financiën, Koen Geens, om effectief ook voor de universitaire ziekenhuizen een norm van minimaal 50% onderzoek te hanteren⁹.

M.b.t. de hogescholen werd 2014 niettemin als een overgangperiode voorzien waarbij de in de praktijk gehanteerde drempel van 20% voorlopig nog werd getolereerd. Het bleek immers (nog) niet afdwingbaar om voor de hogescholen een minimum onderzoekspercentage van 50% op te leggen.

2.4.2.6.2 IOF-middelen

Zoals ieder jaar werden ook in 2014 cijfergegevens inzake IOF opgevraagd, gecentraliseerd en aan de secretaris-generaal van het Departement EWI bezorgd. Concreet ging het over de cijfers voor de berekening van de parameter industriële contract-

2.4.2.6.3 Aanvullende onderzoeksmiddelen

De aanvullende onderzoeksmiddelen, bedoeld in artikel III.39.§3 van de CHO, moeten beschouwd worden als werkingsmiddelen en dus ook als

- In september 2014 voerde de FOD Financiën een controle uit rond de gedeeltelijke vrijstelling inzake bedrijfsvoorheffing (onderzoek – hogescholen). Een door het college afgevaardigde commissaris en een medewerker hebben hierover een overleg gehad met een vertegenwoordiger van de FOD en in aanwezigheid van een vertegenwoordiger van AHOVOS. De wijze waarop de controle bij de hogescholen gebeurt, werd daarbij omstandig toegelicht en de nodige voorbeelddocumenten werden aan de FOD bezorgd vanuit het regeringscommissariaat. Eind 2014 had de FOD Financiën zijn besluiten m.b.t. deze controle nog niet meegedeeld.

inkomsten voor het referentiejaar 2012 met het oog op de verdeling van de middelen 2014. De cijfers worden daarbij summier gecontroleerd (vergelijking van de cijfers met de jaarrekeningen). Zie ook punt 1.3.7 hiervoor.

zodanig in de boekhouding gerubriceerd worden. Hiervoor is trouwens een decretale grond (artikel III.39.§6 CHO).

2.5 Ad-hocopdrachten en thematische onderzoeken

2.5.1 De regeringscommissarissen

2.5.1.1 Integratie

In het kader van de door toenmalig minister van Onderwijs Pascal Smet geformuleerde individuele doelstelling 2014 heeft de bevoegde regeringscommissaris de splitsing van de vzw van een privaatrechtelijke hogeschool na de integratie van de academische opleidingen in de universiteit gemonitord. Na de integratie van de opleidingen Industrieel Ingenieur in de universiteit op 1 oktober 2013, restten in de desbetreffende hogeschool, enkel nog professionele lerarenopleidingen. De balans van de vzw diende gesplitst te worden zodat de activa en passiva die verband hielden met de geïntegreerde academische opleidingen konden overgedragen worden aan de universiteit dan wel aan de nieuw opgerichte vzw.

Als toezichthoudende overheid maakte het regeringscommissariaat er de Raad van bestuur van de oude vzw onder meer attent op dat voor de overdracht van een bepaald gebouw (via erfpacht en ondererfpacht) en de daarmee samenhangende vervroegde terugbetaling van de openstaande lening, het voorafgaand akkoord van het Nationaal Waarborgfonds vereist was. Het akkoord van het NWF werd daarom als opschortende voorwaarde opgenomen in de beslissingen dienaangaande van de Raad van bestuur van de oude vzw.

Het hele proces werd door de regeringscommissaris beschreven in een uitgebreide nota.

2.5.1.2 Financiële aangelegenheden/Inversteringen

1. Inventarisatie en analyse van de interne allocatiemodellen van de hogescholen in uitvoering van de evaluatie van het financieringsdecreet

Per brief van 24 december 2013 vroeg de administrateur-generaal van (toen nog) AHOVOS aan de commissarissen bij de hogescholen om een analyse te maken van de verschillende allocatiemodellen binnen de hogescholen¹⁰. Op 27 januari 2014 waren de commissarissen bij de hogescholen aanwezig op een opstartvergadering teneinde concrete afspraken te maken voor dit luik van de evaluatie. De regeringscommissarissen hebben de nodige informatie opgevraagd bij – en waar mogelijk besproken met – de hogescholen.

Specifiek wat de hogescholen behorend tot één van de associaties betreft, was het verkrijgen van de gevraagde informatie problematisch. Zij beriepen zich op hun autonomie om zelf hun financieel beleid uit te tekenen. Zij wezen ook op de veranderlijkheid van de interne allocatiemodellen gelet op de aan de gang zijnde fusieprocessen.

2.5.1.3 Personeelsaangelegenheden

1. Genderonderzoek

Om een totaalbeeld te verkrijgen van de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de bestuurs- en medezeggenschapsorganen en in de colleges inzake tucht en evaluatie van de Vlaamse hogescholen werd door de regeringscommissarissen bij de hogescholen een inventaris per hogeschool opgemaakt die als nulmeting kan dienen. Met dit onderzoek werd nagegaan in welke mate de hogescholen gevolg hebben gegeven aan enerzijds de decretale verplichting(en) en anderzijds de oproep van de minister van onderwijs Smet om vrijwillig uitvoering te geven aan de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de diverse organen binnen de Vlaamse hogescholen. Het onderzoek geeft een stand van zaken weer voor het academiejaar 2013-2014.

2.5.1.4 Studenten- en onderwijsaangelegenheden

2.5.1.4.1 Cijfers en verhoudingen tussen soorten studenten

Op vraag van het kabinet bezorgden de regeringscommissarissen een overzicht van de cijfers en

Wat ambtsgebied B betreft, werd enkel van 2 hogescholen uitgebreide informatie verkregen, die ook ter plaatse werd besproken. Twee hogescholen beperkten zich tot een korte nota, één hogeschool gaf aan geen intern allocatiemodel te hanteren en één hogeschool gaf geen antwoord.

De regeringscommissaris bezorgde per mail van 25 maart 2014 aan de Administrateur-generaal een nota waarin de allocatiemodellen van twee publiekrechtelijke hogescholen werden samengevat. De overige twee bekomen (korte) nota's werden toegevoegd.

Ook voor de overige ambtsgebieden werd een antwoord bezorgd aan de administrateur-generaal. Nota's ter zake werden vergezeld van een schematisch overzicht van de belangrijkste principes van de interne allocatiemodellen en van de door de hogescholen aangeleverde beschrijvende analyse. Er stelden zich evenwel geen problemen zoals in ambtsgebied B.

2. Bijzondere salarisschalen hoger kunstonderwijs of ad hoc

Een regeringscommissaris werkte op vraag van AHOVOS mee aan het berekenen van de kostprijs van het wegwerken van de bijzondere salarisschalen in het hoger kunstonderwijs. Zij berekende de meerkost bij een volledige opheffing van de bijzondere salarisschalen. Door de krappe budgettaire ruimte die dergelijk scenario (voorlopig) niet toelaat, zocht zij naar een alternatief scenario waarbij de kostprijs van de operatie onder controle zou blijven en waarbij er tegelijk tegemoet zou worden gekomen aan een aantal verzuchtingen van het onderwijsveld. Dit scenario werd op 16 juni 2014 aan de administrateur-generaal bezorgd.

verhoudingen tussen beursstudenten, bijna-beursstudenten, gewone studenten en buitenlandse studenten in de hogescholen met betrekking tot het academiejaar 2013-2014.

⁹ In een omzendbrief van 8 mei 2015 kwam de Algemene Administratie van de Fiscaliteit hiervan evenwel terug en zou er toch geen wettelijke basis voor een dergelijke minimum norm zijn.

¹⁰ In het kader van de evaluatie van de financiering van het hoger onderwijs, voorziet art.III.120, 4° CHO immers het volgende: "voor wat betreft de professionele opleidingen en de kunstopleidingen in de hogescholen, de evaluatie van de interne allocatiemodellen van de hogescholen, dit in relatie tot de gehanteerde puntengewichten".

2.5.1.5 Taalregeling

1. Voortgangsrapportering implementatie taalregelgeving

Met het oog op het halen van de deadline medio februari 2015 werd de implementatie van de nieuwe taalregeling gedurende het jaar 2014 gemonitord. Daartoe werden in de loop van het jaar drie inventarisaties gedaan van de anderstalige opleidingsonderdelen en hun titularissen met opgave van diploma's en taalattesten: in januari (toestand per 31-12-2013), juli (toestand per 30 juni 2014) en november (toestand per 31 oktober 2014). Hierover werd gerapporteerd aan de minister.

Elk voortgangsrapport gaf een nieuw inzicht in de wijze waarop de vereiste taalattesten voor het doceren van opleidingsonderdelen in een vreemde taal door de leden van het onderwijzend personeel

2.5.1.6 Wetenschappelijk onderzoek

1. Nazicht lijsten met onderzoeksmandaten en doctoraten

Deze controle gebeurt jaarlijks (in de maand januari) bij de hogescholen. Elke lijst wordt nagekeken op de correctheid van de gegevens die ze bevat vooraleer ze door de regeringscommissaris aan AHOVOKS wordt bezorgd. Daarnaast worden ook de gegevens uit de weddenlijsten gekoppeld aan de nieuwe lijsten zodat eventueel ten onrechte over de academiejaren heen lopende lijnen onmiddellijk kunnen worden stopgezet in geval het project afgelopen zou zijn. In 2014 werd in het bijzonder de door de wetgever bedoelde aanwending van defiscaliseringsmiddelen (nogmaals) verduidelijkt. De wet van 21 december 2009 houdende fiscale en diverse bepalingen heeft in de artikelen 12, 13 en 14 de interpretatie vastgelegd betreffende de aanwending van de fondsen die de vrijstelling doet ontstaan. De vrijgekomen middelen moeten aangewend worden voor bijkomend, nieuw wetenschappelijk onderzoek. Deze gelden kunnen dus niet aangewend worden als "zaaigelden", noch voor de coördinatie en algemene ondersteuning

behaald werden. Ook de mate waarin er voldaan is aan de vereisten voor het Nederlands als bestuurstaal voor buitenlandse docenten werd opgelijst. Waar nodig werd dit aangevuld met een volledige controle ter plaatse.

2. Controle van de toepassing van de nieuwe taalregeling ter plaatse in de hogescholen

Na een eerste onderzoek ter plaatse in 2013 volgde in 2014 een tweede onderzoek. Hierbij kwamen de nieuwe dossiers aan bod. De opdrachtfiles, de taalkwalificatie-attesten en in voorkomend geval de diploma's werden nagekeken. Voor elke hogeschool werd er een controlerapport opgesteld dat aan de hogeschool werd overgemaakt.

van het onderzoek. Elke hogeschool ontving een uitvoerig rapport van deze controle.

2. Onderzoekspercentage statutaire onderzoekers

Op vraag van het kabinet van de minister bevoegd voor onderwijs werd per hogeschool geïnventariseerd hoeveel het percentage onderzoek per hoofd statutair onderzoeker (exclusief doctoraten) bedroeg. Op één hogeschool na lag het percentage gemiddeld minstens op 20%.

3. Controle FOD Financiën Fiscaliteit

De regeringscommissarissen bij de hogescholen leverden alle gevraagde input aan de federale overheidsdienst FOD Financiën Fiscaliteit met het oog op hun federale controle op de gedeeltelijke recuperatie van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers aan de hogescholen. Ter voorbereiding vergaderde een delegatie vanuit het regeringscommissariaat hierover op 25 september 2014 met de FOD Fiscaliteit en AHOVOS.

2.5.2 Het College van regeringscommissarissen

2.5.2.1 Taalregeling

Het decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten past de taalregeling hoger onderwijs aan. Daarbij wordt een versoepeling van de bestaande taalregeling gekoppeld aan een aantal voorwaarden met betrekking tot het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs. De regeringscommissarissen hebben van de minister de opdracht gekregen om het proces te bewaken: zij moeten verifiëren of aan de opgelegde voorwaarden voldaan is.

Deze problematiek werd dan ook in 2014 herhaaldelijk geagendeerd en besproken op het college van regeringscommissarissen.

Er werd regelmatig een cijfermatige rapportering bezorgd aan minister, kabinet en administratie, namelijk bij het begin van de maanden januari (toestand 31-12-2013), juli (toestand 30 juni 2014) en november 2014 (toestand 31 oktober 2014). Met ingang van de rapportering over 30 juni werd het sjabloon aangepast aan een nieuwe overgangsre-

2.5.2.2 Dubbele doctoraten

Op AHOVOS werd vastgesteld dat in DHO (databank hoger onderwijs) voor sommige studenten twee diploma's werden geregistreerd voor een academische graad van doctor aan twee verschillende universiteiten binnen hetzelfde academiejaar of een academiejaar later. Een dubbele financiering voor één doctoraat was uiteraard sowieso uit den boze.

Aan de regeringscommissarissen (bij de universiteiten) werd gevraagd na te gaan om welke reden deze diploma's dubbel geregistreerd werden. De brief van 14 mei 2014 waarin uitvoerig aan AHOVOS werd gerapporteerd over de bevindingen bevatte volgende conclusie:

"Op basis van de inleiding en de beschreven casussen kan wat de specifieke vraag aangaande de dubbele registratie betreft, het volgende worden geconcludeerd. In de samenwerkingsovereenkomsten wordt telkens aangehaald dat de

geling die via Onderwijsdecreet XXIV¹¹ een wijziging aanbracht aan art. 11.389 van de CHO.

Naar aanleiding van de cijfermatige rapportering en het feit dat er bij het begin van het academiejaar 2014-2015 nog steeds een aantal personeelsleden niet bleken te voldoen aan de bepalingen inzake bestuurstaal en nochtans onder toepassing daarvan vielen, kwam het college tot de conclusie dat dergelijke personeelsleden geen titularis van een opdracht meer kunnen zijn.

Voor de rapportering m.b.t. 31 oktober werd een nieuw sjabloon ontwikkeld binnen de ad-hocwerkgroep en bekrachtigd binnen het college van regeringscommissarissen. Bedoeling hiervan was het vermijden van mogelijke interpretatieverschillen die naar aanleiding van het vorige sjabloon waren gerezen.

Voor de hogescholen gebeurde er een controle ter plaatse van de dossiers. Voor dit item bleek er in 2014 ruime persbelangstelling.

doctorandus/doctoranda in kwestie in elk van de betrokken instellingen ook effectief ingeschreven is en dat er tevens een regeling is getroffen met betrekking tot het studiegeld. Daarbij zijn er meerdere mogelijkheden. Ofwel betaalt de doctorandus of doctoranda in alle (meestal twee) instellingen het studiegeld, ofwel is er een vrijstelling in één van de instellingen, ofwel is er nog een andere regeling. Zo komt het voor dat men in de ene instelling het studiegeld in het eerste jaar betaalt en in de andere instelling in het jaar waarin de doctoraatsthesis wordt verdedigd.

Aangezien de student in elk van de instellingen daadwerkelijk is ingeschreven, registreert elke instelling dit ook in DHO. Aldus krijgen we een meervoudige registratie.

Dit gegeven lijkt ons dan ook de meest plausible reden voor de door u gedetecteerde dubbele registratie van doctoraten."

¹¹ Decreet van 25 april 2014 betreffende het Onderwijs XXIV.

2.5.2.3 Defiscalisering wetenschappelijk onderzoek

De creatie van het integratiekader bij de universiteiten ingevolge de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten noopte tot een specifiek nazicht inzonderheid waar deze personeelsleden bezoldigd worden via AHOVOS. Dit was het geval bij het integratiekader van twee publiekrechtelijke en één privaatrechtelijke universiteit.

Teneinde hierover de nodige afspraken te maken werd er in de schoot van het college een ad-hocwerkgroep geïnstalleerd, voorgezeten door de voorzitter van het college en met als leden zowel vertegenwoordigers van het regeringscommissariaat als van AHOVOS. De krachtlijnen van de afspraak die in deze werkgroep werden gemaakt en door het college werden bekrachtigd zijn de volgende:

- Bij AHOVOS worden lijsten opgemaakt van de onderzoekers die via de zendingen vanuit de universiteiten (in het kader van EPD) werden doorgestuurd.
- Deze lijsten worden bezorgd aan de (individuele) regeringscommissarissen die ze nakijken. De commissarissen laten dan weten of er eventueel namen geschrapt moeten worden, omdat ze geen onderzoek doen. In principe gebeurt dit één keer per jaar.
- In principe dient alles binnen te zijn op 19-2-2014 zodat AHOVOS nog alles kan coderen met de betaling van februari¹².
- Herzieningen daarna zijn altijd mogelijk, maar dan geldt dit enkel nog voor het lopende jaar 2014. Het zou ook kunnen dat men bij AHOVOS wijzigingen in de volgende zendingen vaststelt. Dan zal dit opnieuw ter verificatie aan de bevoegde commissaris doorgegeven worden.

3 Meewerken aan de realisatie en uitvoering van het beleid

3.1 Adviezen

Het is zeer gebruikelijk dat aan de regeringscommissarissen wordt gevraagd een bijdrage te leveren aan een nieuw decreet (of BVR). Soms gebeurt dit door concrete tekstbijdragen, meestal gaat het evenwel om een kritische reflectie (opmerkingen, aanvullingen, alternatieve formuleringen) over ontwerp teksten of om bevestigingen aan het hoger-

onderwijsveld ter ondersteuning daarvan. In andere gevallen doet het college op eigen initiatief voorstellen tot verbetering van de regelgeving.

Hieronder volgt de belangrijkste input in het jaar 2014.

3.1.1 Regelgeving (algemeen)

De regeringscommissarissen volgen de regelgeving inzake hoger onderwijs nauwgezet op. Tijdens het werkjaar 2014 hebben zij enkele anomalieën,

onvolkomenheden en/of materiële vergissingen in de regelgeving gesignaleerd aan de afdeling Hoger Onderwijs die de decretale teksten opmaakt.

3.1.2 Onderwijsdecreet XXIV¹³

1. Taalregeling

In het kader van de totstandkoming van het decreet betreffende het Onderwijs XXIV kregen de regeringscommissarissen de opdracht een kleine bevestiging te doen m.b.t. de taalregeling; namelijk naar het aantal personeelsleden dat gevat zou worden bij een eventuele overgangmaatregel inzake bestuurstaal. Een 30tal personeelsleden bleken eronder te vallen.¹⁴

3.1.3 Onderwijsdecreet XXV¹⁵

Het college van regeringscommissarissen heeft in 2014 een wijziging van de benaming van hoofdstuk 4 in de overgangsregelingen bij Deel 2 van de Codex Hoger Onderwijs voorgesteld. In de toen van kracht zijnde tekst leek het immers alsof de overgangsbepalingen enkel betrekking hadden op de onderwijstaal terwijl het in werkelijkheid ook over de bestuurstaal ging.

3.1.4 Wijzigende begrotingsbesluiten voor universiteiten en hogescholen

Op 20 juni 2014 (B.S. 30-9-2014) werd een nieuw BVR goedgekeurd tot wijziging van het BVR van 21 december 2007 betreffende de begroting en de personeelsformatie van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap wat de personeelsformatie en de indiening van de begroting betreft.

Eveneens op 20 juni 2014 (B.S. 1-10-2014) werd een nieuw BVR goedgekeurd tot wijziging van het BVR van 21 december 2007 betreffende de begroting

2. Aanstelling van meer dan 100%

Eveneens in het kader van Onderwijsdecreet XXIV hebben de regeringscommissarissen een bevestiging gedaan naar personeelsleden in gecombineerde ambten (universiteit + hogeschool). Het ging daarbij meer bepaald om de vraag naar het aantal personeelsleden dat zowel een opdracht aan een universiteit als aan een hogeschool had met een totaal opdrachtpercentrage van meer dan 100% wat ingevolge de integratie afgetopt werd naar 100%. Een 20tal personeelsleden bleken in dit geval te zijn.

Voorgesteld werd om de titel 'Overgangsregeling met betrekking tot de onderwijstaal' te vervangen door 'Overgangsregeling met betrekking tot de taalregeling'. Dit werd als zodanig opgenomen in het ontwerp van Onderwijsdecreet XXV.

en de personeelsformatie van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wat de procedure voor aanpassing van de begroting betreft.

In de maanden hieraan voorafgaand hebben de regeringscommissarissen een reeks opmerkingen en bedenkingen bij de ontwerp teksten bezorgd aan AHOVOS. Deze zijn ook kort aan bod gekomen op het college van regeringscommissarissen.

3.1.5 Nieuw BVR IOF-middelen

Op 23 mei 2014 (B.S. 11-9-2014) werd een nieuw BVR goedgekeurd tot wijziging van diverse bepalingen van het BVR van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap.

Via een aantal informele contacten werd hieraan meegewerkt door de voorzitter van het college. Zie ook punt 1.3.7. hiervoor.

¹² Achteraf is meegedeeld dat voor 2 universiteiten de lijsten pas eind februari 2014 beschikbaar zouden zijn.

¹³ Voluit het decreet van 25 april 2014 betreffende het Onderwijs XXIV.

¹⁴ Cfr. art.11.389 van de CHO, zoals gewijzigd.

¹⁵ Decreet betreffende het Onderwijs XXV, eind 2014 nog in ontwerpvorm, maar definitief goedgekeurd op 19 juni 2015.

3.2 Parlementaire vragen

Wanneer er parlementaire vragen worden gesteld die ten dele of geheel betrekking hebben op het toezicht door de regeringscommissarissen of wanneer zij uit hoofde van hun ambt gemakkelijker toegang hebben tot bepaalde gegevens dan bv. de administratie, wordt hen dikwijls gevraagd (via de

voorzitter van het college) om elementen van antwoord te verstrekken. Deze elementen worden dan gebruikt in het antwoord dat op de administratie wordt gecoördineerd. Ook in 2014 was dit enkele keren het geval.

3.2.1 Revisoren en ESR

De regeringscommissarissen leverden elementen aan voor het antwoord op de schriftelijke parlementaire vraag (nr. 429) van de heer Lode Vereeck m.b.t. de bedrijfsrevisorale controle bij rechtspersonen met een raad van bestuur, wat de regeringscommissarissen betreft derhalve m.b.t. de hun toegewezen hogeronderwijsinstellingen. Er werd onder meer melding gemaakt van het al dan niet beschikbaar zijn van een oordeel van de revisor, van de conformiteit met het rekendecreet en zijn

uitvoeringsbesluiten, de uitvoering van de begroting en de aansluiting van de uitvoering van de begroting bij de jaarrekening, de overeenstemming van de ESR-rapportering met de ESR 95 rekeningen, de al dan niet aanwezigheid van een managementletter,...De antwoorden waren zeer uiteenlopend van instelling tot instelling. Belangrijkste struikelblok bleek de ontstentenis van richtlijnen ter zake. Dit leidde in bepaalde gevallen zelfs tot een antwoord "nihil".

3.2.2 Werken na 65 jaar

De regeringscommissarissen bij de universiteiten leverden elementen aan voor het antwoord op de schriftelijke parlementaire vraag (nr. 16) van mevrouw Vera Celis over het aantal docenten en pro-

fessoren die hun onderwijs- en/of onderzoeksopdracht verder zetten na de leeftijd van 65 jaar. In totaal bleek het over enkele tientallen personeelsleden te gaan.

3.2.3 Taaltests

De regeringscommissarissen leverden elementen aan voor het antwoord op de schriftelijke parlementaire vraag (nr. 105) van mevrouw Tine Soens m.b.t. de taaltests voor het personeel in de hoge-

ronderwijsinstellingen. Het ontwerpantwoord bestond uit tabellen met het aantal deelnemers per taaltest per instelling en een uitvoerige tekstuele bijlage bij de "portfoliomethode".

3.2.4 Sociale toelage studentenvoorzieningen

De regeringscommissarissen bij de universiteiten leverden elementen aan voor het antwoord op de schriftelijke vraag van mevrouw Ann Brussel (nr. 91) m.b.t. de besteding van de middelen voor studentenvoorzieningen. Voor de hogescholen waren de gegevens reeds beschikbaar op de administratie, evenwel eerder eveneens ter beschikking gesteld door de regeringscommissarissen bij de hogescholen. Bij het ontwerpantwoord werd een onderverdeling gemaakt per instelling en per werkveld:

De cijfers tonen twee zaken aan:

1. dat de instellingen meer middelen besteden aan studentenvoorzieningen dan de toelage die zij daartoe van de overheid ontvangen;
2. dat het bestedingspatroon verschilt per instelling, wat te maken heeft met de verschillende context van iedere instelling (studentenpopulatie, ligging...) en uiting geeft aan het beleid dat iedere instelling hierover autonoom voert (op basis van de besluitvorming binnen de raad voor studentenvoorzieningen, waarin ook de studenten betrokken zijn).

3.2.5 Beroepsprocedure College van beroep inzake tucht

De regeringscommissarissen bij de hogescholen leverden de gegevens aan voor het antwoord op de schriftelijke parlementaire vraag (nr. 331) van mevrouw Katleen Helsens over het aantal keren dat er sinds 1994 door een personeelslid een beroep

werd ingesteld bij het college van beroep inzake tucht in geval van een preventieve schorsing of van een tuchtstraf. In het totaal ging het slechts over één beroep tegen een preventieve schorsing en acht beroepen tegen een tuchtstraf.

3.3 Sectoranalyse

Artikel IV.122. van de CHO bepaalt in het vierde lid, 3° o.m. dat het college jaarlijks verslag uitbrengt aan de Vlaamse Regering over de financiële toestand van de universiteiten, hogescholen en associaties en over de evolutie van het personeelsbestand van universiteiten en hogescholen. In 2011 werd een eerste globaal rapport voor de hogeronderwijssector gerealiseerd, m.b.t. het jaar 2009.

In 2014 zag een vierde globaal verslag het licht, m.b.t. het jaar 2012. Hoewel het verslag uit drie duidelijk afgescheiden onderdelen bestaat (hogescholen, universiteiten en associaties) werd er nu toch voor geopteerd om het in één bestand (en dus ook één boekdeel) te publiceren. In de mate van het mogelijke wordt er overigens naar eenvormigheid in de verslaggeving gestreefd waardoor de verschillende bijdragen tot op zekere hoogte vergeleken kunnen worden.

De editie 2014 werd gekenmerkt door heel wat nieuwigheden. Vooreerst werd er voor de layout samengewerkt met een grafisch vormgever van de afdeling Informatie en Communicatie. Dit resulteerde in een frisse, kleurrijke en meer eigentijdse invulling van het rapport (zie

ook doelstellingen punt 1.3.6 hiervoor). Om besparingsredenen van allerlei aard en omdat het ook aansluit bij de wijze waarop informatie vandaag de dag meestal verspreid wordt, werd de jongste editie in de eerste plaats digitaal aangeboden (website, bijlage bij mail). Wie dat wou, kon evenwel op eenvoudig verzoek een gedrukt exemplaar ontvangen. Inhoudelijk was de belangrijkste nieuwigheid in het rapport over 2012 dat er in het personeelsluik betreffende de universiteiten een beperkte link werd gelegd met het financiële luik (vergelijking tussen toename middelen 2de, 3de en 4de geldstroom en tewerkstelling bij het wetenschappelijk personeel). Reeds herhaaldelijk is gebleken dat deze sectoranalyse nuttig is en belangrijke informatie oplevert voor beleidsmakers en hogeronderwijsinstellingen zelf die er dankbaar gebruik van maken bij hun financieel beleid. Voor het eerst was er ook ruime persbelangstelling voor het rapport. Verscheidene kranten besteedden er aandacht aan.

Alle rapporten zijn consulteerbaar op de website van het regeringscommissariaat: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/regeringscommissariaat/rapporten/.

4 Optimalisering van de dienstverlening via vereenvoudiging en planlastvermindering

Aangezien de overheid streeft naar vereenvoudiging en planlastvermindering sluiten de bijdragen die de regeringscommissarissen daartoe leveren

eigenlijk ook nauw aan bij de realisatie van het beleid.

4.1 Vereenvoudigingsdecreet

Op 21 maart 2014 (B.S. 15-5-2014) werd het zogeheten "vereenvoudigingsdecreet"¹⁶ goedgekeurd. Het traject daartoe was reeds opgestart in 2013. De regeringscommissarissen leverden een significante bijdrage voor een reeks nieuwe bepalingen:

- **Een opwaardering van het ambt van regeringscommissaris**

Voortaan volstaat het dat - wat de universiteiten betreft - de regeringscommissaris en de afgevaardigde van financiën vaststellen dat de begroting is opgesteld conform de meegedeelde cijfers, dat de wettelijke voorschriften nageleefd zijn en dat de begroting het financiële evenwicht van de universiteiten op korte en op lange termijn niet in gevaar brengt, opdat de begroting zou worden goedgekeurd. Wat de hogescholen betreft, doet de regeringscommissaris dit zelfs alleen. Er zijn immers geen afgevaardigden van financiën bij het toezicht op de hogescholen betrokken. Voorheen behoeften de begrotingen van universiteiten en hogescholen steeds ook nog de goedkeuring van de Vlaamse Regering. Thans komt de Vlaamse Regering nog enkel tussen bij negatief advies of wanneer, in het geval van de universiteiten, regeringscommissaris en

afgevaardigde van financiën niet tot hetzelfde advies komen.

- **Ambtshalve goedkeuring begroting**

De termijn waarna een begroting na de indiening ervan (ambtshalve) goedgekeurd is, wordt eenvormig op twee maand gebracht voor zowel hogescholen als universiteiten.

- **Algemeen toezicht en dus geen gedetailleerde taakbesluiten meer**

De taakbesluiten van de regeringscommissarissen zijn opgeheven¹⁷. Dit sluit volledig aan bij de visie op het toezicht die het college in 2012 heeft ontwikkeld. Het toezicht is een algemeen toezicht, eerder dan een bijzonder of specifiek toezicht. In de plaats van de taakbesluiten stelt de CHO nu wel dat aan de regeringscommissarissen bijkomende taken kunnen worden toegewezen. Dit kan bv. via de functiebeschrijvingen. Op vraag van de regeringscommissarissen werd beslist om dit slechts toe te passen vanaf 2015 omdat het jaar 2014 al bijna halfweg was toen het vereenvoudigingsdecreet gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad.

4.2 Ontwerp van BVR single audit

Ook in 2014 is het college van regeringscommissarissen blijven ijveren voor een apart BVR betreffende controle en single audit (voor onderwijs), er vast van overtuigd zijnde dat dit voor een grondige planlastvermindering en een optimalisering van de werkzaamheden zou zorgen. De controleactoren zullen zo immers beter kunnen afstemmen wie wat controleert en zo kunnen dubbele onderzoeken of

bevragingen vermeden worden. Rekening houdend met het feit dat de regeringscommissarissen geen decretale rol toebedeeld hebben gekregen in het ESR-verhaal, pleitte het college ervoor om in de ontwerpversie de passus m.b.t. hun tussenkomst in de ESR-prefiguratie te schrappen. Het college heeft er ook voor gewaarschuwd dat het single-auditverhaal geen eenrichtingsverkeer van commissarissen

naar andere controleactoren mag worden. Iedere actor moet dit onderschrijven en er ook daadwerkelijk naar streven.

Eind 2014 was het BVR nog niet goedgekeurd, maar op 10 juli 2015 volgde, zoals reeds aangegeven, toch al een principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering.

5 Beroepen en klachten

5.1 Beroepen

Er werden in 2014 door de regeringscommissarissen bij de universiteiten twee beroepen ingediend.

Een eerste beroep betrof de aanstelling van een nieuwe decaan in een publiekrechtelijke universiteit en meer bepaald de passus in de beslissing van de raad van bestuur waarbij de mogelijkheid tot opname van betrokkene in het ZAP-kader zonder openbare oproep in het vooruitzicht werd gesteld. De minister van Onderwijs volgde dit beroep en de universiteit in kwestie conformeerde zich aan de vigerende regelgeving door de eerste beslissing in te trekken en in de nieuwe beslissing te vermelden dat betrokkene werd aangesteld in het BAP als gast-professor met het barema van hoogleraar. Verder werd vermeld dat een eventuele werving in het ZAP-kader enkel zou gebeuren via een nieuwe externe ZAP-vacature.

Het tweede beroep had betrekking op een beslissing van het bestuurscollege van een publiekrechtelijke universiteit om de erkenning en financiering van een personeelslid als Methusalemhouder te verlenen voor een periode van ongeveer anderhalf jaar (tot eind 2016) terwijl dit enkel kan voor een volledige termijn van 7 jaar. De minister van Onderwijs volgde dit beroep en verzocht de betrokken universiteit om de beslissing in te trekken of een nieuwe beslissing te nemen in toepassing van de vigerende regelgeving. Het bestuurscollege van de universiteit heeft daarop de beslissing ingetrokken en de onderzoeksraad gevraagd een nieuw voorstel uit te werken conform de regelgeving.

Er werden in 2014 door de regeringscommissarissen bij de hogescholen geen beroepschriften ingediend tegen beslissingen van hun instellingen.

5.2 Klachten

5.2.1 Klachtenmanagement (leidraad)

In de schoot van het college van regeringscommissarissen werd in de loop van 2013 een werkgroep opgericht die een praktische leidraad voor de klachtenbehandeling heeft opgesteld. Deze werkgroep bestond zowel uit commissarissen als uit medewerkers, werd voorgezeten door de voorzitter van het college en heeft ook in 2014 nog een tweetal keren vergaderd. Waar er eerst gestreefd werd naar een omvattend en ook zeer theoretisch gestoffeerd document werd finaal gekozen voor een heel praktische en gebruiksvriendelijke versie waarin op een overzichtelijke wijze de stappen worden opgesomd die bij de behandeling van een klacht aan bod moeten komen. Belangrijke aandachtspunten daarbij waren dat maximaal rekening wordt gehouden met de wensen naar anonimiteit toe van klagers en dat wordt voorzien dat de procedure geen afbreuk doet aan de autonomie van de commissaris om in te grij-

pen waar hij dit nodig acht.

Een definitief ontwerp van leidraad werd samen met een register waarin de concrete klachten geregistreerd worden, voorgelegd op het college van 19 juni 2014. Op deze vergadering werden nog enkele laatste amendementen geformuleerd en verwerkt. Zo dienden er nog enkele zaken op maat van de regeringscommissarissen te worden uitgewerkt. Hierna werd de leidraad definitief goedgekeurd.

Sinds 1 juli 2014 is de leidraad van kracht en worden de klachten met een schematisch overzicht van hun behandeling in een register geregistreerd. Op 31 december 2014 waren dat er 10 (zie ook punt 1.3.1 hiervoor). Het register wordt bijgehouden door de secretaris van het college.

¹⁶ Voluit het decreet van 21 maart 2014 tot aanpassing van enkele hogeronderwijsbepalingen die de organisatie en controle van het onderwijs faciliteren en de plan- en implementatielasten verminderen.

¹⁷ Bedoeld zijn het BVR van 5-4-1995 betreffende de taken van de commissaris-coördinator en de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de hogescholen, gewijzigd bij het BVR van 9-9-2011 en het BVR van 5-9-2003 houdende vaststelling van de lijst van de controletaken van de commissarissen van de Vlaamse Regering bij de universiteiten, gewijzigd bij het BVR van 9-9-2011.

5.2.2 Belangrijkste concrete klachten

- Er werd een meervoudige klacht behandeld van een houder van een bachelordiploma die aanspraak meende te mogen maken op gelijkwaardigheid met een masterdiploma. Aan de hand van stukken en briefwisseling uit het verleden werd een gedetailleerd antwoord verstrekt waarin werd uiteengezet dat dit niet het geval was.
- Een studente diende een klacht in tegen het verbod om in te schrijven voor de tweede examenperiode van het academiejaar 2013-2014. De klacht bleek ontvankelijk maar ongegrond.
- Een hoogleraar diende klacht in tegen de schrapping van Latijn als afstudeerrichting aan zijn universiteit. De klacht bleek onontvankelijk omdat er meer dan een jaar verstreken was sinds het tijdstip dat de desbetreffende beslissing door het universiteitsbestuur was genomen.
- De echtgenoot van een studente ging niet akkoord met een factuur van een hogeschool die een forfaitair bedrag aanrekende voor studiekosten. De studente weigerde te betalen, omdat er volgens de klager geen aannemelijke kost werd aangeduid die gelinkt was met haar opleiding. Betrokkene meende een goed zicht te hebben op de gemaakte kosten, aangezien de opleiding via afstandsonderwijs gevolgd wordt. Het onderwijs- en examenreglement van de hogeschool bepaalt dat bijkomende studiekosten een directe link moeten hebben met de deelname aan de onderwijsactiviteit. De hogeschool kon deze link niet aantonen. De klacht bleek bijgevolg gegrond waardoor de studente de factuur niet langer hoefde te betalen. De hogeschool paste haar beleid van doorrekening van studiekosten aan.
- Een personeelslid stelde zich kandidaat voor een vacature van departementshoofd aan een hogeschool. Toen hij vernam dat de selectiecommissie andere kandidaten uitgenodigd had voor een gesprek, deed hij navraag bij de personeelsdienst. Die antwoordde dat hij te gepasten tijde geïnformeerd zou worden. Betrokkene beweerde te voldoen aan de toelatingsvoorwaarden in het vacaturebericht en onterecht niet geselecteerd was voor het selectiegesprek. Deze betwisting werd onderzocht. Eén van de toelatingsvoorwaarden omschreven in het reglement aangaande het mandaat van departementshoofd was dat de kandidaat toegewezen was aan een vakgroep binnen het

departement waar het vacante mandaat te be-geven was. Bij nazicht bleek deze kandidaat binnen een vakgroep van een ander departement te fungeren. Bijgevolg besliste de selectiecommissie terecht dat de kandidatuur niet weerhouden kon worden en werd betrokkene niet uitgenodigd voor een gesprek. Het bevoegde bestuursorgaan bevestigde de beoordeling van kandidaturen door de selectiecommissie, waarna betrokkene formeel op de hoogte werd gesteld van het niet beantwoorden aan de toelatingsvoorwaarden. De hogeschool handelde in haar selectieprocedure alsook in haar communicatie volgens haar eigen reglement. De klacht was niet gegrond.

- Vertegenwoordigers van vakbonden binnen een publiekrechtelijke hogeschool waren van mening dat de decanen van de hogeschool onterecht een mandaatvergoeding van departementshoofd ontvangen. Zij waren van oordeel dat deze decanen niet het decretale mandaat van departementshoofd uitoefenen.

In 2009 besliste de hogeschool tot aanstelling van nieuwe departementshoofden in 13 departementen voor een termijn van 4 academiejaren. In 2011 besliste het hogeschoolbestuur om de organisatiestructuur ingrijpend te hervormen, waarbij de 13 bestaande departementen werden ondergebracht in 8 departementen. Bijgevolg werden er 8 departementshoofden aangeduid. Vier van hen waren reeds eerder als departementshoofd aangesteld van departementen die fuseerden. Hun mandaten werden toegekend tot en met 30 september 2013. De klacht had enkel op hen betrekking. Bij bijzonder decreet van 13 juli 2012 werd elke Vlaamse autonome hogeschool verplicht zich vanaf 1 oktober 2013 om te vormen tot een publiekrechtelijke hogeschool. De betrokken hogeschool stelde zoals voorgeschreven een nieuw organiek reglement op. De hogeschool koos er voor om de departementshoofden die de dagelijkse leiding van een faculteit of de school of arts op zich nemen binnen de hogeschool aan te spreken als decaan. Als overgangsbepaling in het organiek reglement werd opgenomen dat de in 2011 aangeduide departementshoofden voor de duur van twee academiejaren verder aangeduid werden als departementshoofd en aangesproken als decaan. De duur van het mandaat gaf aanleiding tot een conflict tussen vakbonden en bestuur. Het verzoeningsbureau

van het VOC Hoger Onderwijs probeerde op vraag van de vakbonden te bemiddelen. Het verzoeningsbureau gaf als aanbeveling om de koppeling van de functie van decaan aan het decretaal mandaat van departementshoofd te laten vallen en het mandaat van departementshoofd slechts in te stellen met inachtneming van de mandaattermijn van 4 jaar. De hogeschool opteerde echter om de koppeling te behouden en het organiek reglement niet te wijzigen. Hiertegen werd een klacht ingediend bij de regeringscommissaris die uitsluitend moet en kan toezien op de wettelijkheid van de beslissingen. Het verzoeningsbureau hoger onderwijs had enkel een aanbeveling gedaan en dit vormt geen leidraad in de juridische beoordeling. Bij onderzoek van de klacht werd vastgesteld dat een andere benaming binnen de hogeschool geen reglementaire inbreuk uitmaakt. In haar formele beslissingen en communicatie naar AHOVOS toe had de hogeschool steeds de correcte terminologie (i.c. departementshoofd) gehanteerd.

De vakbonden beweerden ook dat de vergoeding van departementshoofd onterecht was toegekend, omdat het in tegenspraak was met een vroeger reglement tot aanstelling als departementshoofd (waarbij de aanduiding het resultaat is van een selectieprocedure na vacantverklaring), dat nog niet was opgeheven. Het organiek reglement stelt echter dat de geldende reglementen van de Vlaamse autonome hogeschool blijven gelden, behoudens een andersluidende bepaling. Maar de overgangsbepaling over de aanduiding van de eerste lichting van decanen is een andersluidende bepaling, aangenomen in uitvoering van art. 69 van het bijzonder decreet. De hogeschool motiveert deze regeling door te verwijzen naar de continuïteit van de werking van de faculteiten. Het heropstarten van de faculteiten en de faculteitsraden dreigde te leiden tot een bestuurlijk vacuüm. De aanstelling voor de duur van twee jaar is dus ingegeven door een bezorgdheid over de continuïteit van de organisatie van de onderwijsverstrekking. De draagwijdte van de overgangsmaatregel is beperkt en een dergelijke maatregel reikt - ook in tijdsduur - niet verder dan nodig is om de omvorming van een autonome naar een publiekrechtelijke hogeschool te

begeleiden. De hogeschool heeft geen onwettelijke beslissing genomen. De klacht bleek bijgevolg niet gegrond.

- Er werd een klacht behandeld betreffende een vraag naar informatieplicht vanuit het bestuursorgaan naar het inrichtingsorgaan over alle aspecten van de dagelijkse werking van de hogeschool. Klager meende dit uit het organiek reglement van de hogeschool te kunnen afleiden. De regeringscommissaris wees erop dat het inrichtingsorgaan geen toezichtbevoegdheid heeft op de beslissingen van het bestuursorgaan. Dit sluit echter niet uit dat het bestuursorgaan een initiatief kan nemen om het inrichtingsorgaan te consulteren over een bepaalde aangelegenheid. Een goede samenwerking tussen de verschillende organen van de hogeschool dient steeds te worden nagestreefd waarbij een optimale invulling van ieders rol en verantwoordelijkheid, zoals bedoeld door de decreetgever, een duidelijke meerwaarde genereert.
- Een ouder wiens kind zich had uitgescreven als student beklagde zich over de laattijdige terugstorting van het studiegeld (uitschrijving in september, klacht begin november). De klacht werd aan de betrokken hogeschool overgemaakt en de klager kreeg een duidelijk antwoord.
- De regeringscommissaris werd door twee personeelsleden gevraagd hun dossier te onderzoeken. Het eerste geval betrof een ontslag. De tweede klacht was gericht tegen een wijziging van de taakbelasting door het hogeschoolbestuur die als onrechtvaardig werd aangevoeld. Er werd telkens een uitgebreid antwoord aan de klager bezorgd.
- Er werd een klacht behandeld van een student aan een publiekrechtelijke universiteit over de studietoelagen: de centrale studentenadministratie handelde conform de geldende interne reglementering, in lijn met de decretale voorschriften ter zake. Daarnaast werd een lijvig dossier ingediend bij de rector van de universiteit als onderzoek naar een klacht van een student inzake de onderwijsorganisatie bij de faculteit Ontwerpwetenschappen.

6 Personeel en budget

6.1 Personeel

6.1.1 Personeelsbezetting op 31-12-2014

Personeelsbezetting op 31/12/2014

Functie	Benoemd	Gedetacheerd	Contractueel	Totaal
Regeringscommissaris	7			7
Medewerker niveau A	10,3	1		11,3
Medewerker niveau B	0,5	2		2,5
Medewerker niveau C	7,8	3,8	1	12,6
Medewerker niveau D	1			1
Andere		0,3		0,3
Totaal	26,6	7,1	1	34,7

6.1.2 Personeelsbewegingen in 2014

In 2014 vonden de volgende personeelsbewegingen plaats bij de regeringscommissariaten.

Op het regeringscommissariaat VUB werd één medewerker benoemd in niveau A.
Op het regeringscommissariaat UGent werd één medewerker vervangen en werd één medewerker

benoemd in niveau A. Een andere medewerker werd benoemd tot hoofdmedewerker.

Op het regeringscommissariaat van UA/UH in Antwerpen ging er één medewerker met pensioen. Hij werd vervangen. Een andere medewerker werd er benoemd in niveau B.

6.1.3 Welzijnsbevraging bij het personeel

In de loop van 2014 vond een welzijnsbevraging plaats bij AHOVOS en dus ook bij de personeelsleden van de regeringscommissariaten. De resultaten werden toegelicht op een collegevergadering in mei 2014. Ruim 36% van de potentiële respondenten van de commissariaten (d.w.z. van de medewerkers) nam deel aan de desbetreffende enquête. De meest opvallende conclusies waren:

- de complexiteit van het werk wordt als een knelpunt omschreven;

– de in de enquête aangehaalde vertrouwenspersoon blijkt bij de meeste respondenten onbekend te zijn.

AHOVOS engageerde zich om tot op zekere hoogte paden voor remediëring aan te reiken maar wees er tegelijk ook op dat rekening zou moeten worden gehouden met zeer reële besparingen en de notie “anders werken”.

6.2 Budget

Reeds in 2012 werd de basis gelegd voor een zorgvuldig, accuraat en goed uitgekend opvolgingssysteem m.b.t. het budget van de verschillende regeringscommissariaten. Sinds 2013 functioneert dit systeem nagenoeg vlekkeloos.

In 2014 bedroeg het globaal beschikbare werkings-

budget 692.000 EUR¹⁹, dit was 1.000 EUR minder dan het jaar ervoor. De verschillende regeringscommissarissen legden ieder voor hun eigen dienst een begroting voor aan de voorzitter van het college. Daarnaast werd er ook een beperkt bedrag voorzien voor het college zelf, inclusief een kleine reserve. Dit

alles werd verder in een constructieve sfeer besproken en finaal werden de definitieve budgetten per commissariaat vastgelegd, uiteraard binnen het totale budget van 692.000 EUR.

Zowel een medewerker van de regeringscommissaris die voorzitter van het college is, als een medewerker van de administrateur-generaal van AHOVOKS volgen maandelijks centraal de facturen en aanrekeningen m.b.t. de deelbudgetten op. Dit levert een transparant en gedetailleerd plaatje op van de evolutie van het budget als geheel, maar ook van de deelbudgetten van de verschillende commissariaten en het college. Geregeld wordt er hierover gecommuniceerd en overlegd op de col-

legevergaderingen in het algemeen en tussen de voorzitter van het college en de administrateur-generaal van AHOVOKS in het bijzonder.

Eind 2014 werd tevens duidelijk dat het college het in 2015 net zoals nagenoeg alle andere overheidsdiensten opnieuw met een iets kleiner budget zou moeten doen. Het college schreef zich loyaal in de algemene besparingen in en leverde daartoe onder impuls van zijn voorzitter ook een actieplan aan om aan de gevraagde besparingen tegemoet te komen. Eind 2014 was nog niet duidelijk in welke mate met dit plan rekening zou kunnen worden gehouden.

7 Interne werking

7.1 Verslag over de werkzaamheden van de regeringscommissarissen in 2013

Net zoals voor de sectoranalyse werd er ook voor dit rapport samengewerkt met de afdeling Informatie en Communicatie. Dit resulteerde in een eigentijdse editie met een frisse lay-out. Het werd ook qua volume fel afgeslankt tot een kleine 40 pagina's met een heldere beknopte weergave van de belangrijkste elementen van het werkjaar zo-

wel wat de individuele regeringscommissarissen als wat het college van regeringscommissarissen betreft. Omdat dit rapport veel minder complex is dan de sectoranalyse – het bevat nauwelijks tabellen – dienden er hiervoor geen verbeterpunten te worden gesignaleerd.

7.2 Wijzigingen in het toezichtgebied

Ook het jaar 2014 kende opnieuw enkele fusies in het hogescholenlandschap. Slechts in één geval had dit gevolgen voor de toezichtgebieden, met name bij de fusie tussen HUB-EHSAL en de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven die voorheen tot een verschillend toezichtgebied behoorden, werd de fusiehogeschool toegewezen aan één ambtsgebied. Hieronder een overzicht:

- Fusie tussen vzw HUB-EHSAL en vzw Katholieke Hogeschool Sint-Lieven op 1 januari 2014. Sinds 22 september 2014 is de nieuwe naam van de fusiehogeschool Odisee.
- Fusie van Thomas More Antwerpen en Thomas More Mechelen op 1 januari 2014 onder de naam Thomas More Mechelen-Antwerpen.

De nieuwe toestand kan uiteraard ook teruggevonden worden op de website van het regeringscommissariaat. Daar werd ook reeds rekening gehouden met een aantal naamwijzigingen die pas in 2015 plaatsvonden. Voor de volledigheid en de duidelijkheid worden die toch al meegegeven:

- De naam Katholieke Hogeschool Leuven werd vervangen door UC Leuven.
- De naam Groep T – Internationale Hogeschool Leuven werd vervangen door UC Leuven Comeinius Lerarenopleidingen.
- De naam Katholieke Hogeschool Limburg werd vervangen door UC Limburg.

¹⁹ Het betreft hier het bedrag voor zuivere werking en detacheringen. De salarissen van niet-gedetacheerde medewerkers worden elders aangerekend.

7.3 Nieuwe huisstijl

In 2014 werd er voor de Vlaamse overheid gradueel een nieuwe huisstijl ingevoerd. De implementatie liet langer op zich wachten dan voorzien waardoor eind 2014 een groot deel van de administratie en ook het regeringscommissariaat de nieuwe huisstijl nog niet gebruikte.

Wel werden er dat jaar al heel wat voorbereidingen getroffen. Het regeringscommissariaat werd samen met o.m. de onderwijsinspectie gerangschikt onder niveau 1, d.i. de niet-thematische communicatie. Onder licht voorbehoud werd beslist dat het commis-

7.4 Gestructureerde samenwerking

De 7 regeringscommissariaten opereren voor de dagelijkse taken als volwaardige diensten en grotendeels autonoom van elkaar. Daarnaast zijn er diverse vormen van samenwerking, formeel en informeel, rond grote principes, gemeenschappelijke opdrachten of technische kwesties waar meerdere commissariaten mee geconfronteerd worden.

Er zijn vooreerst de formele en minder formele colleges van regeringscommissarissen (zie punt 1.2). Daarnaast worden geregeld werkgroepen geïnstalleerd, doorgaans onder het voorzitterschap van de voorzitter van het college, maar verder vaak, hoewel niet uitsluitend, bevolkt met medewerkers. Zo waren er in 2014 over de commissariaten heen de volgende werkgroepen actief:

1. Werkgroep "implementatie nieuwe taalregeling"

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: vertegenwoordigers van alle commissariaten;
- in 2013 geïnstalleerd met het oog op de behandeling van talrijke principekwesties, de uitoefening van het toezicht en het uittekenen van het concept voor de verzameling van statistische gegevens; in 2014 verder gezet met het oog op het verder afstemmen van de procedure, een uniforme interpretatie van de regelgeving en een eenvormige aanpak van de controle over alle regeringscommissariaten heen;
- één formele bijeenkomst in 2014;
- resultaten: de voortzetting op regelmatige basis van cijfermatige rapporteringen aan kabinet en administratie, een aangepast sjabloon voor deze rapportering teneinde mogelijke interpretatieverschillen die naar aan-

sariaat als logo "Vlaamse overheid" krijgt. De basis-kleur van de nieuwe huisstijl voor hen is geel. Vanuit het secretariaat van het college werden een aantal voorbeelden van gebruikte sjablonen bezorgd aan de afdeling Informatie en Communicatie waar de implementatie van de nieuwe huisstijl gecoördineerd wordt. Bedoeling was dat men er nieuwe ontwerpversies van zou maken in de nieuwe huisstijl om die dan verder te bespreken op het college. Dit was eind 2014 evenwel nog niet gebeurd.

leiding van het vorige sjabloon waren gerezen te vermijden, verslag van de bijeenkomst.

2. Werkgroep "Defiscalisering"

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: 1 commissaris, medewerkers van de commissariaten, 2 vertegenwoordigers van AHOVOS;
- geïnstalleerd met het oog op het stroomlijnen van het toezicht op de defiscalisering-dossiers van het integratiefonds;
- één formele bijeenkomst in 2014;
- resultaat: concrete afspraken over de aanpak.

3. Werkgroep "Sectorverslag"

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: 2 medewerkers van het regeringscommissariaat, afdelingshoofd Informatie en Communicatie;
- geïnstalleerd met het oog op de evaluatie van de samenwerking (lay-out) tussen commissariaat en afdeling Informatie en Communicatie rond de rapporten van het college en het maken van afspraken voor de toekomst;
- één formele bijeenkomst + één opvolgingsbijeenkomst (enkel medewerkers) in 2014;
- resultaat: concrete afspraken naar de toekomst toe inclusief verbeterpunten.

4. Werkgroep "Klachtrecht"

- voorgezeten door de voorzitter van het college;
- overige leden: commissarissen en medewerkers van de commissariaten;

- geïnstalleerd met het oog op een leidraad klachtenbehandeling + register waarin de concrete klachten geregistreerd kunnen worden;
- twee formele bijeenkomsten in 2014;
- resultaten: leidraad, registratiesysteem (register).

Andere vormen van samenwerking in 2014 waren het aanleveren van de basistabellen voor het

7.5 Diversiteit

Binnen het regeringscommissariaat wordt ook aandacht besteed aan diversiteit. Het personeelsbestand vertoonde in deze zin in 2014 volgende kenmerken:

- > het procentueel aandeel vrouwelijke werknemers bedroeg 53,89 %;

sectorverslag van zowel hogescholen, universiteiten als associaties door een medewerker van een commissariaat hogescholen; het geven van advies inzake overheidsopdrachten door een medewerker van een commissariaat bij de universiteiten; binnen de sector hogescholen bijeenkomsten van medewerkers met het oog op het opstellen van de jaarlijkse richtlijnen voor begrotingen en jaarrekeningen.

- > er is één personeelslid bij het commissariaat tewerkgesteld op basis van het systeem van voorbehouden betrekkingen.

7.6 Vormings- uitwisselings- en teambuildingsactiviteiten

7.6.1 Vorming

Op geregelde tijdstippen worden er in de schoot van het college vormingsactiviteiten georganiseerd. Sommige ervan worden ook gevolgd door medewerkers van de regeringscommissarissen.

In 2014 waren dit o.m.:

Benaming	Infoverstrekker
• Kwaliteitsbewaking	Rekenhof (27-1-2014)
• 25 jaar T.O.R.B.	Diversen (18-12-2014)

Ook individuele regeringscommissarissen en/of medewerkers namen in 2014 deel aan vormingssessies, zoals:

- VLHORA-congres "Hogescholen in beweging" (10-2-2014)
- Informatiesessie van VLHORA over student-relatie (27-3-2014)
- Studiedag "Overheidsopdrachten, vandaag en morgen" in het Vlaams Parlement (30-9-2014)

7.6.2 Uitwisseling

Op 1 en 2 oktober 2014 vond er een ontmoeting en uitwisseling plaats tussen de regeringscommissarissen bij de Vlaamse hogescholen en hun ambtsgenoten in Wallonië. Aan de bijeenkomst werd eveneens deelgenomen door de voorzitter en de secretaris van het college van regeringscommissarissen. Er werden informatie en ervaringen uitgewisseld rond de werking van de associaties in Vlaanderen, het academisch onderzoek in de kunsten en in de nau-

tische wetenschappen. Er werden tevens een aantal doctoraatsprojecten voorgesteld. Ook het proces van de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten werd uitvoerig besproken en toegelicht.

Het geheel werd door de deelnemers als bijzonder leerrijk en verrijkend ervaren.

7.6.3 Teambuilding

In de schoot van het college van regeringscommissarissen werd er op 19 december 2014 opnieuw een teambuildingsactiviteit voor de regeringscommissarissen en hun medewerkers georganiseerd, dit keer in Mechelen. Een aandachtspunt naar de toekomst toe vormt de beperkte opkomst voor de editie 2014. Mogelijk was de datum eerder ongelukkig gekozen.

Niettemin werd het initiatief opnieuw bijzonder op prijs gesteld door de deelnemers. Het gebeurt niet zo vaak dat de medewerkers - vaak met dezelfde soorten taken belast, maar werkzaam op verschillende locaties - elkaar in een licht ontspannen sfeer kunnen ontmoeten en ervaringen uitwisselen.

BIJLAGE

Coördinaten en toezichtsentiteiten per regeringscommissaris (situatie op 31-12-2014)

Johan Dhondt (voorzitter van het college van regeringscommissarissen)

Generaal Jacqueslaan 139
1050 Brussel
Tel. 02 649 81 75
E-mail: regeringscommissaris@vub.ac.be

- Vrije Universiteit Brussel
- Universitair Ziekenhuis Brussel
- Universitaire Associatie Brussel
- Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid Brussel
- Instituut voor Tropische Geneeskunde

Jozef De Cuyper

Waaistraat 6
3000 Leuven
Tel. 016 32 45 62
E-mail: jozef.decuypere@vlreg.kuleuven.be

- KU Leuven
- Universitair Ziekenhuis Leuven
- Associatie KU Leuven
- Evangelische Theologische Faculteit Leuven

Yannick De Clercq

Sint-Pietersnieuwstraat 25
9000 Gent
Tel. 09 264 30 70
E-mail: yannick.declercq@ugent.be

- Universiteit Gent
- Universitair Ziekenhuis Gent
- Pensioenfonds UZ Gent OFP
- VZW Kinderdagverblijf UZ Gent "De Knuffelboom"
- Associatie Universiteit Gent

Jan De Groof

Arthur Goemaerelei 52
2018 Antwerpen
Tel. 03 238 11 55
E-mail: jan.degroof@uantwerpen.be

- Universiteit Antwerpen
- Universiteit Hasselt
- Universitair Ziekenhuis Antwerpen
- Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen
- Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg

Wim Leybaert

Nonnemeersstraat 21
9000 Gent
Tel. 09 265 01 80
E-mail: wim.leybaert@regcom.be

- Arteveldehogeschool
- Hogeschool Gent
- Hogeschool West-Vlaanderen
- Katholieke Hogeschool Vives Noord
- Katholieke Hogeschool Vives Zuid
- LUCA School of Arts (LUCA)

Anita Ruttens

Waaistraat 6
3000 Leuven
Tel. 016 32 06 46
E-mail: anita.ruttens@regcom.be

- Erasmushogeschool Brussel
- GROEP T - Internationale Hogeschool Leuven²⁰
- Hogeschool PXL
- UC Leuven
- UC Limburg
- Odisee

Nadine Van Haecke

Tessestraat 4
2800 Mechelen
Tel. 015 45 32 90
E-mail: nadine.vanhaecke@regcom.be

- Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
- Hogere Zeevartschool Antwerpen
- Karel de Grote-Hogeschool – Katholieke Hogeschool Antwerpen
- Thomas More Kempen
- Thomas More Mechelen-Antwerpen

²⁰ De naam Groep T – Internationale Hogeschool Leuven is thans vervangen door UC Leuven Comenius Lerarenopleidingen (BVR van 16-1-2015 / B.S. 12-2-2015).

